

IHS

MARIA

**BOGO
LJUB
CERKVEN LIST
ZA SLOVENCE**

Izhaja zacetkom vsa-
:: kega mesca ::
Tiska Katol. Tiskarna
:: v Ljubljani ::

Stane:

za celo leto K 2.—; za
Nemčijo K 2.50; za Ame-
riko in vse ostale zuna-
:: nje kraje K 3.— ::

Spisi in dopisi se po-
: šiljajo uredništvu, :
narocnina in darovi
pa upravništvu „Bo-
goljuba“ v Ljubljani

Spisi se morajo poslati
do 10., dopisi do 15. prej-
:: šnjega mesca ::

Koledar za december 1916.

Namen molitve odločen od sv. očeta za december:

Izpreobrnjenje mohamedanov.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve za vsak dan so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa		
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1	Petek	Natalija	Mir in zdravje. Duh pokore	Ljub. Križanke	Marib. sv. Jož.
2	Sobota	Bibijana	Begunci in duhovniki v vojski	Boh. Bistrica	Bolnišnica v Mariboru
3	Nedelja	Frančišek Ks.	Spoš. sv. cer. in njen zap. pos. posta	Lozice	Lembah
4	Poned.	Barbara	Kat. misij. med nev. (v Kini na Jap.)	Zagorje o. Savi	Ruše
5	Torek	Saba	Razkolniki na Balkanu	Metlika	Lovrenc pri Mariboru
6	Sreda	Nikolaj	Ljubljanska stolnica in škofije	Novo mesto	Devica Marija v Puščavi
7	Četrtek	Ambrozij	Naši škofje, duhov. in seminišča	Mošnje	
8	Petek	P. Sp. B. D. M.	Mar. družbe, neomadež. življenje	Ljub. stolnica	
9	Sobota	Sirij	Domača vzgoja otrok	Kamnik žup.	
10	Nedelja	Lauret. M. B.	Marijina svetišča (Loreto Trsat)	Kokra	Sv. Križ
11	Poned.	Damaz	Sv. oče. Rimsko vprašanje	Studenec	Selnica
12	Torek	Sirenij	Srečna vrnitev vseh ujetnikov	Loka urš.	Gor. sv. Kunig.
13	Sreda	Lucija	Bolni na očeh	Dražgoše	Sv. Mar. n. Pes.
14	Četrtek	Spiridion	Pijanci in pohujšljivci	Grahovo	Sv. Barb. p. M.
15	Petek	Osmina B. M.	Bravci in sotrudniki Bogoljuba	Zagradec	
16	Sobota	Evezelij	Domače pobož. in kršč. navade	Adlešiči	
17	Nedelja	Lazar	Prava hvalež. za prejete dobrote	Sorica	Sv. Martin p. V
18	Poned.	Gracijan	Sodniki in pravdarji	Turjak	Sv. Peter
19	Torek	P. por. B. D. M.	Kršč. matere, potr. v nadlogah	Lipoglav	niže Maribor
20	Sreda	Liberat	Ranj. in bolni vojaki in njih dom.	Sava	Cerkev
21	Četrtek	Tomaž ap.	Mlačni v veri. Naša inteligenca	Krašnja	šol. sester
22	Petek	Demetrij	Vsi, kateri zanem. svoje kršč. dolž.	Ovšiše	
23	Sobota	Viktorija	Priprava na Božič, v duhu sv. Cer.	Ljublj. Mar.	Sv. Alojzij v Mariboru
24	Nedelja	Adam in Eva	Otr. ki so v nev., da brez sv. kr. umr.	Harije	D. M. Mati milosti v Mariboru
25	Poned.	R. G. (Božič)	Dobra volja ljud. in duh. prep. nar.	Vipava	Sv. Mart. n. K.
26	Torek	Štefan	Ljubezen. do bližnj. Naši vojskov.	Postojna	
27	Sreda	Janez Ev.	Pogosto sv. obhajilo	Vrhi pri Vinici	
28	Četrtek	Nedol. otroci	Vsega pohujš., varuj nas o Gospod!	Rateče	
29	Petek	Tomaž škof	Katoliška Cerkev na Angleškem	Semič	
30	Sobota	David kralj	Vladarji in voditelji narodov	Košana	Stolnica v Mariboru
31	Nedelja	Silvester	Vsi letos umrl. Zaup. v prev. bož.	Ljublj. bogosl.	

Odpustki

za mesec december 1916.

1. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega ter molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

2. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, ter molijo po namenu sv. očeta.

3. Nedelja, prva v mescu. Sv. Frančišek Ksaverij. Udom rožnoven-

ške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; d) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za razširjanje »Dejanja«.

7. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

8. Petek, Praznik brezmadežnega Spočetja Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo

† Naš cesar.

Iz drugih virov že davno veste, da je dne 21. novembra ob 9. uri zvečer za vselej zatisnil oči naš častitljivi vladar, cesar Franc Jožef I.

Končano je dolgo dela, trpljenja in slave polno življenje.

Bog je izkazal visokemu pokojniku izredne milosti: Dolgo življenje, izredno dolgo vladanje, mnogo časti in slave, a tudi — izredno mnogo trpljenja.

Rojen je bil 18. avgusta leta 1830. Dopolnil torej 86 let, 3 mesce in 3 dni. Ta visoka starost je gotovo milost božja.

Se bolj izredna milost pa je dolga doba njegovega cesarovanja. Vlado je nastopil dne 2. decembra 1848. Vladal torej 68 let. V svetovni zgodovini ni vladarja, ki bi bil vladal tako dolgo.

V teh letih je užil mnogo časti in slave. Njegovi podaniki so ga slavili kakor malokaterega vladarja. Tudi vnanji svet ga je visoko čislal.

A tudi kupa njegovega trpljenja je bila prepolna. Omenimo samo smrt njegovega brata, žene, sina, nečaka . . . In zadnji dve leti njegovega vladanja — ta vojska!

Oh, kako težka je svetla vladarska krona!

Spočij se, blagi vladar, od svojega dolgega in težkega pota v večnem miru!

Junaško dejanje za duše v vicah.

(Dalje.)

Kaj naj nas nagiba, da storimo junaško dejanje?

I. Predvsem in najbolj naj nas nagiba ljubezen do Boga, zato, ker to pripomore k večji časti božji in ker je to Bogu ljubo. Bogu je to ljubo, saj je Kristus rekel, da vse, kar kateremu izmed njegovih najmanjših bratov storimo, njemu storimo. In sv. Brigita pravi: »Če katero dušo iz vic rešimo, je to našemu Gospodu Je-

zneje rešena. S tem se pa množi čast božja. Kdor ima torej iskro ljubezni božje v sebi, gotovo tudi želi, da bi bil Bog od vernih duš v vicah čim preje hvaljen in slavljen.

II. Drugi nagib bi bila ljubezen do bližnjika. Vsaka verna duša je naš bližnji in jo moramo vsled božje zapovedi s srcem in dejanjem ljubiti. Gotovo bi se

† Franc Jožef.

zusu Kristusu, mojemu ženinu, tako ljubo, kakor če bi njega samega rešili, in ob svojem času nam bo to dobroto, ki smo mu jo skazali, popolnoma povrnil.« Te besede so papeža Benedikta XIII., ki je umrl v sluhu svetosti, tako prevzele, da je javno na prižnici vsa svoja dobra dela daroval dušam v vicah. — Z junaškim dejanjem tudi pripomoremo k večji časti božji. Kdor namreč ubogo dušo iz vic reši, ji pomaga, da more veliko preje Boga v nebesih slaviti in hvaliti, kot bi sicer, če bi bila po-

zgražali nad človekom, ki bi videl neumno živino trpeti grozne bolečine, pa bi ji ne pomagal, dasi bi ji mogel; rekli bi, da je brezsrčen in neusmiljen. Kaj pa naj rečemo o ljudeh, ki vidijo v luči sv. vere duše v vicah trpeti najgrozovitejše muke, pa jim ne pomagajo, dasi jim morejo in še prav lahko?!

Ker uboge duše v vicah ne morejo zase prav nič zaslužiti, da bi bile prej rešene, je jasno, kako brezsrčno in napačno ravnamo, če jim ne hitimo pomagat, da

jim tako okrajšamo bolečine. Kakšno srce bi morali imeti, da bi se ne usmilili teh revežev, ki trpe tako grozne bolečine! Pomagajmo jim torej, hitimo jim na pomoč! Mi ne potrebujemo svojih dobrih del tako nujno kot ti reveži, ki nimajo nobenega vinarja, da bi plačali dolg, niti kosčka kruha, da bi potolažili svojo lakoto, niti požirka vode, da bi pogasili vročo žejo.

Kardinal Bellarmin je javno pridigal, da stori veliko večjo dobro delo tisti, ki se usmili vernih duš in jim dobro stori, kakor oni, ki tu na zemlji revežem največjo miloščino deli. In res! Saj storimo vernim dušam s tem, da jim darujemo svoja dobra dela, največje veselje: pridejo mnogo prej, mogoče mnogo let prej v nebesa, po katerih tako močno hrepene, kakor bi sicer prišle.

III. Tretji nagib je skrb, da gojimo v sebi pravo ljubezen do samega sebe. Stremiti moramo za tem, da zatiramo v sebi napačno ljubezen do samega sebe. Ta le sebe vidi, za trpljenje drugih pa nima srca. In kolikokrat se to dogaja! Z junaškim dejanjem pa bomo res junaško nastopili proti tej strasti. Kar namreč vernike posebno straši in odvrča storiti junaško dejanje, je prevelika bojazen, da bodo morali sami za to v vicah dalj časa trpeti. Toda s tem nas straši le naše samoljubje — prevelika ljubezen do samega sebe. Saj so nezmotljive Kristusove besede: »Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli!« Da, s kakršno mero bomo skazovali usmiljenje, s tako nam ga bo Bog povračal, kajti Bog ne more dopustiti, da bi ga mi s svojim usmiljenjem prekosili. Kako bi si pač mogli misliti, da bo Bog zapustil vernika, ki je iz goreče ljubezni do vernih duš daroval njim vse svoje zasluge, daroval njim takorekoč, kakor Kristus, samega sebe?

Ne bojmo se, da bi Bog takega zapustil! Nasprotno. Skazoval mu bo usmiljenje v življenju, na zadnjo uro in mu bo pomnožil njegovo slavo v nebesih:

1. Mnoge in raznovrstne milosti za dušo in telo dobi tak usmiljen samaritan že

v tem življenju. Saj prosijo zanj duše v vicah in Bog sam mu hoče poplačati. Tako prejme milosti, ki bi jih sicer nikdar ne mogel pričakovati. Sv. Katarina iz Bolonje je naravnost rekla, da je na priprošnje vernih duš prejela več milosti, kakor pa na priprošnje svetnikov. Podobno so se izrazili tudi drugi svetniki. Sv. Brigita pravi, da je slišala nekoč verne duše prositi: »O Bog, poplačaj onim, ki nam pomagajo v naši revščini!«

Naj navedemo tu dogodek, ki nam priča, kako duše pomagajo. Pobožni jezuit o. Jakob Monfort je izdal knjižico o usmiljenju do vernih duš. Založil jo je knjigar Viljem Frießen iz Kolina. Ta je tudi vsako nedeljo bral iz nje. Bral je tudi, da ni izdatnejšega pripomočka, dobiti od Boga, kar prosimo, kot da izkazujemo usmiljenje vernim dušam in jih kličemo na pomoč. Med tem zboli njegov štiriletni sin. Bolezen se je slabšala. Zdravniki so obupali nad rešitvijo. V tej stiski obljubi knjigar 100 izvodov imenovane knjižice razdeliti med ljudstvo z namenom; da bodo ljudje bolj spoznali moč priprošnje vernih duš. Naenkrat sin popolnoma ozdravi. — Tri tedne potem zboli žena. Bolezen se je tako poslabšala, da ni bilo drugega pričakovati kot smrti. Pobožni knjigar se zopet zateče k vernim dušam in obljubi 200 izvodov imenovane knjižice razdeliti med ljudstvo. Žena je takoj ozdravela. — Drugi zopet so prejeli vidno pomoč v nesreči, na potovanju itd., če so mnogo molili za duše v vicah ali dali zanje maše opraviti.

2. Drugič sme pričakovati tak veliko-dušen darovalec posebne pomoči in milosti ob smrtni uri in pri sodbi. Učeni Suarez in z njim mnogi drugi uče, da je naravnost nemogoče, da bi bil pogubljen tisti, ki iz vic kako dušo reši. In sv. Hijeronim trdi: »Toliko bliže smo večni blaženosti, kolikor bolj usmiljenega in dobrega srca smo do vernih duš.« Sv. Brigiti je Kristus sam rekel: »Blažen tisti, ki z molitvami in drugimi dobrimi deli pomaga dušam v vicah!«

Zato naj se ne boji zadnje ure, kdor je

daroval dušam v vicah vsa svoja dobra dela. Kolikor več boš dal, toliko gotovejše prideš v nebesa, toliko večja bo tvoja slava v nebesih.

Da se o tem potrdimo, poslušajmo, kaj je rekel Jezus sv. Jederti. Ta svetnica je v svojem življenju naredila junaško dejanje. Ko se ji je približala smrt, jo je začel skušati skušnjavec, češ da bo morala dolgo trpeti v vicah, ker za svoje grehe ni nič zadostila, medtem ko je dolgove drugih plačevala. Prikaže se ji pa Jezus in jo potolaži: Da boš vedela, kako ljubo mi je tvoje junaško dejanje, ti odpustim v tem trenutku vse kazni, ki bi jih morala pretrpeti v vicah. Ker sem pa obljubil, da bom vsem, ki se iz ljubezni do mene vsej svoji lastnini odpovedo, tisočkrat povrnil, zato ti bom razen tega veliko bolj poplačal tvoje čednosti kot bi sicer zaslužila, in bom tako tvojo slavo v nebesih pomnožil. Tudi ti hočem storiti, da ti bodo prišle ob tvoji smrti vse duše nasproti, da te bodo spremljale v nebesa. Tri posebne milosti je prejela ta svetnica: 1. vse časne kazni so ji bile odpuščene; 2. vse duše, ki jih je rešila, so bile pri njeni smrti navzoče in jo varovale pred sovražnikom; 3. pridobila si je veliko večjo slavo v nebesih kot sicer. — Posnemajmo njen zgled in zadnja ura nam bo lahka!

3. Tretja milost, ki jo je obljubil Jezus sv. Jederti, je pomnoženje nebeške slave. In res bo velikodušni darovalec tudi v večnosti prejemal veliko večje plačilo, kot bi ga sicer. Jezus sam pravi, da bo sto t e r o p o v r n i l onim v večnem življenju, ki se zaradi njegovega imena vsemu svojemu odpovedo. O pač velika obljuba! Kdo bi ne hotel dati 9 K, da bi prejel zanje 900 K! — Če bi se mi še pomišljali dušam v vicah vse odstopiti in veliko zanje storiti iz ljubezni do Jezusa, ali bi ne bilo to znamenje, da preziramo Kristusove besede?!

Torej, če storimo junaško dejanje, dobimo stokrat povrnjeno, kaj šele, da bi bili kaj na škodi!

Da, če darujemo svoja dobra dela dušam v vicah, postanejo to nova zasluzna dela, — tako da so dva krat zasluzna. Prvič zato, ker so sama na sebi dobra, drugo zaslužnost pa si pridobimo z darovanjem. — Zato pravi sv. Ambrozij: »Vse, kar umrlim iz dobrega namena darujemo, postane končno naše lastno zaslužnje in po smrti bomo prejeli stokrat podvojeno, to je dvestokrat.«

Kardinal Lužo pravi, da je duša, ki močnejše in bolj čisto ljubi, tudi bolj imenitna; bolj imenitni osebi pa da se spodobi večja slava v nebesih. Razvidno je pa, da je duša, ki vse daruje dušam v vicah, imenitnejša, ker ima večjo in bolj čisto ljubezen. Torej ji bo Gospod dal večjo slavo v nebesih. En sam prirastek nebeške slave pa je veliko več vreden kot vse zadoščanje, s katerim se hočemo rešiti iz vic. Kajti »tisoč vic,« kakor pravi Montfort, »ni nič v primeri z enim samim prirastkom nebeške slave, če bi jo s tem dosegli. — Ker pa tisti, ki izroči dobra dela dušam v vicah, prejme pri vsakem dobrem delu večje zaslužnje in torej večji prirastek nebeške slave, je jasno, da se ta prirastek mnogo, mnogo pomnoži pri onem, ki stori junaško dejanje.

Kdo ravna torej bolj pametno? Ali tisti, ki vse ubogim dušam da, ali tisti, ki le samega sebe vidi in zase skrbi? Ali tisti, ki od svojih dobrih del daruje svoj najmanjši (zadostilni) kosček in se mu zato pomnoži posvečujoča milost in nebeška slava — torej najboljše in največje — ali tisti, ki si pridržuje svoje najmanjše, pa izgubi največje?

Pomisli in se odloči!

Kdo hoče biti „gorečnik“?

Čudom se je čuditi, da kažejo ljudje za bratovščino za umirajoče takó malo vneme. »Misijska mašna zveza« ta gre izvrstno; bratovščina za umirajoče pa tako, kakor da je vsem, ki v vojski padejo, večno zveličanje zagotovljeno, ali kakor da nas njih zveličanje mnogo ne briga... In vendar lahko rečemo, da ni v celem božjem kraljestvu na zemlji danes bolj pereče zadeve, kakor skrb za zveličanje v vojski padlih. Tudi tu velja (nekoliko spremenjena) Gospodova beseda: Kaj pomaga, če z mečem cel svet pridobimo, če se pa pri tem zgubljaajo duše!

Kako torej tako malo odziva na poziv: Pristopajte k bratovščini za umirajoče!? Ali mar molitev nič ne pomaga? Ne, tega »Bogoljubovi« bralci gotovo ne mislijo; marveč tam, kjer se gre za molitev, se verni ljudje navadno radi priglašajo — če se gre za to, da bi si kaj odrekli, tega pač mnogi tudi molitveni ljudje ne slišijo radi — a za molitev jih je navadno lahko dobiti. Zakaj torej ravno zdaj ne, ko je potreba največja, naravnost kričeča?!

Seveda se lahko moli za umirajoče brez bratovščine — a vprašanje je, če se res moli. V bratovščini se moli bolj gotovo, ker se človek čuti nekako dolžnega; moli se z združenimi močmi in molí z večjim dobičkom in uspehom. Pri bratovščini so tudi odpustki. — Zato so se dali sveti oče Pij X. sami prvi vpisati v to bratovščino, ko se je pred nekaj leti v Rimu nanovo ustanovila. Ali zgled svetega očeta za nas ni merodajen, da je ta stvar silno nujna?

Vodstvo bratovščine se torej obrača do gorečih duš po vsem Slovenskem: V vsaki

župniji naj se dobi vsaj eden ali ena gorečnica, ki bo nabirala ude in jih poslala vodstvu bratovščine ondi, kjer je ustanovljena. Ustanovila pa se je medtem bratovščina tudi pri sv. Jakobu v Ljubljani in se lahko udje pošiljajo tja ali na Homec, dokler se ne ustanovi še kje drugod.

* * *

Udje Marijinih družb, vi ste za tako delo najbolj poklicani. In vi se morate takega dela tudi vselej in takoj lotiti, kakor hitro se vam namigne. Ne smete čakati, da se vam kaka dobra stvar šele ukaže, ali celo trdo ukaže; ampak kadarkoli »Bogoljub« kaj dobrega priporoča — pa naj bo to molitev ali abstinenca ali dobredelnost ali karkoli dobrega — vi morate biti takoj pri roki, da stvar v svojem okrožju (župniji) v roko vzamete in izpeljete.

V neki Marijini pesmi pojete ali govorite Mariji:

Ti le reci, ti le véli,
ti le migni, ti le žéli,
tvoja želja nam ukaz.

Da, tako bodi! A Marija sama vam ne veleva in ne miga sama; mi, vaši predstojniki, vam v njenem imenu velevamo, želje izrekamo ali namigavamo. In vi ne smete čakati, da moramo šele s silo pritiskati na vas; marveč naša želja — vam ukaz. Dobremu Marijinemu otroku ni treba trdega ukaza; migljaj mu že zadostuje, da takoj stori, kar se od njega želi.

Na delo torej — za zveličanje duš!

Pravila bratovščine so v 9. številki »Bogoljuba«, da jih lahko vsakemu na željo pokažete.

Srce Jezusovo — vir vse tolažbe.

Ranjeno in s trnjem venčano Srce, uči me trpeti!

Veselje in žalost se vedno menjata na zemlji. In vendar je žalostnih ur v človeškem življenju mnogo več kot veselih. Več

je po svetu joka kot smeha; več stokanja kot vriskanja; več trnja in osata kot dehtičih rož. Celi oblaki muk in bolečin, dušnih

in telesnih, nas obdajajo. Če se še tako branim trpljenja, ne pomaga nič. Godi se nam kot dečku, ki drega v osir; čim bolj drega vanj, tem bolj švigajo okrog njega ose, in čim bolj se jih otepa, tem bolj tišče vanj in ga pikajo, da je joj. Nekateri res ne pridejo skoraj do nobene vesele, solnčne ure.

Resnično je, kar piše bistrumen mož: »Človeško srce je podobno glasbenemu orodju, na katerem manjka strun veselja; v njem se glase po večini le žalostni, turbozni zvoki. Zato je tudi prirojeno petje vseh narodov tudi v srečnih časih nekam otožno, žalostno; ne moreš jih poslušati, da bi ne bil ganjen. To so tožbe, solze, zdihi trpečega človeškega srca.«

Zares, zemlja je »solzna dolina«, dolina polna križev in težav, kar še posebno čutimo v naših strašnih časih svetovne vojske, ko tekó solze in kri v potokih.

In vendar bi ljudje lahko spremenili to solzno dolino v rožno dolino sreče in zadovoljnosti, ko bi prav poznali skrivnost in veliko vrednost trpljenja!

Ko bi vendar spoznali darove božje! Ko bi umeli, kakšne zaklade skriva v sebi trpljenje, bi ne zavidali takoimenovanih srečnih na zemlji, ki so morda nekaj časa navidezno brez trpljenja; še milovali bi jih; zdeli bi se nam kot veliki reveži, katerim žuga huda nevarnost in grozna nesreča.

Sreča in blagostanje najraje vodijo v propast. Človek postane napuhnjen; le v se zaupa in misli, da nikočar ne potrebuje — tudi Boga ne.

Križi in trpljenje pa nas ohranijo lepo v ponižnosti. Človek spozna, kako je reven in ubog; zato išče opore in tolažbe; tja v nebo zre, vedoč: le Bog mi more pomagati.

Dobrote sveta najraje zapeljejo človeka, da v njih išče trajne sreče, toda v lastno pogubo. Križi in bridkosti pa odtrgajo srce od posvetnih, minljivih stvari ter je dvigajo k večno osrečujočim dobrotam.

Svetne dobrote so mnogokrat krive, da človek postane njihov suženj, ker se vtopi popolnoma v nje. Križi in trpljenje pa

dvigajo srca kvišku k sladki prostosti božjih otrok.

Da, trpljenje rodi svetnike, prijatelje božje.

Poglej posvetnjaka, častnika, ki v boju ranjen leže na bolešno posteljo! Nikdar ni mislil na Boga in večnost. Naenkrat zagori v njegovem srcu neugasljiva ljubezen do Boga. Odpove se svetu, ustanovi jezuitski red ter postane svetla zvezda med svetniki.

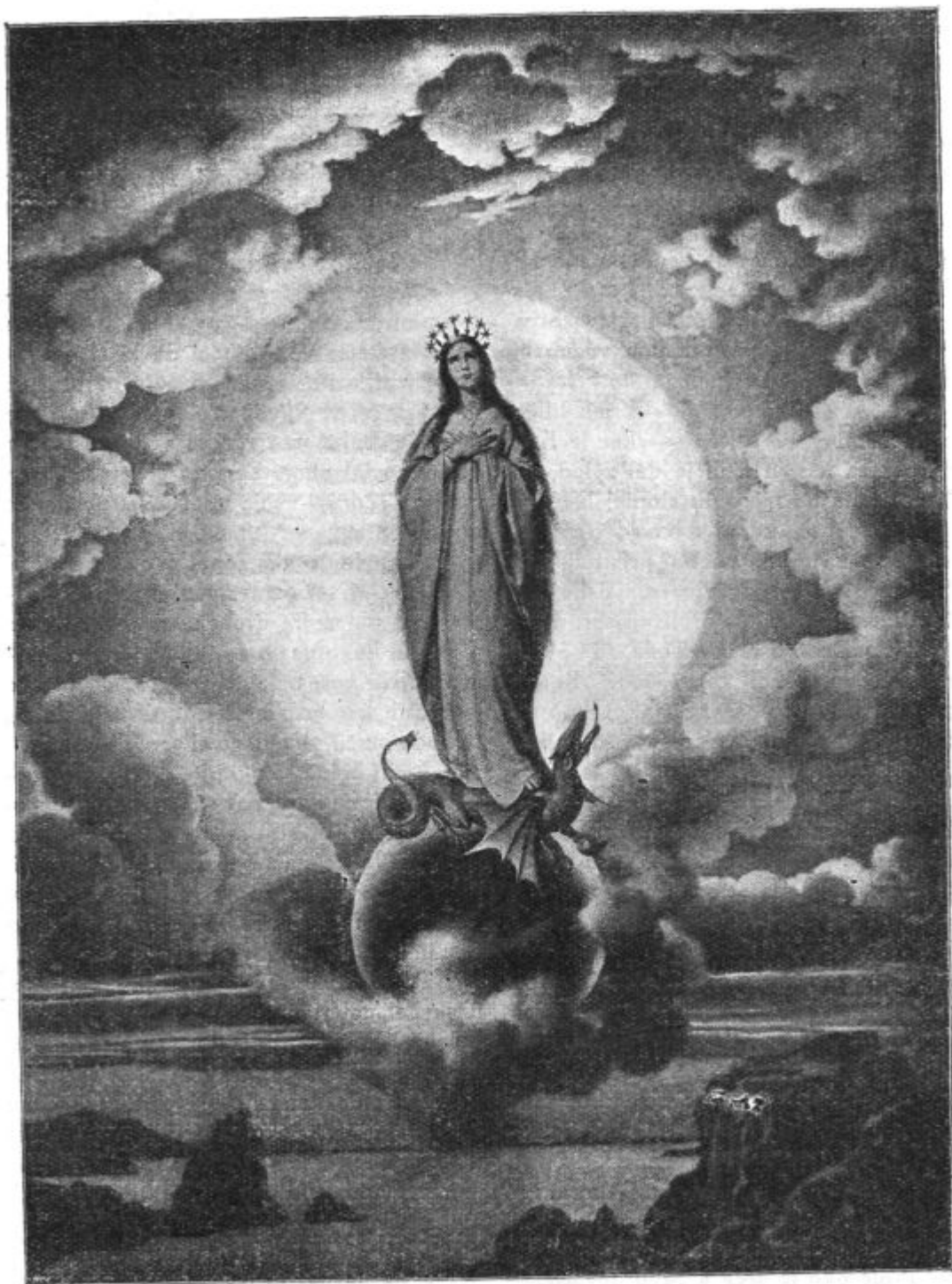
Ne misli torej, da je trpljenje nesreča; ravno nasprotno: trpljenje je posebno znamenje božje ljubezni. »Ne bodi malosrčen, ako te Bog tepe; kočar Gospod ljubi, ga tepe in ima veselje nad njim, kot oče nad sinom.« (Preg.)

Zato le poskušaj vzljubiti križ, kot so ga ljubili prav vsi prijatelji božji, ki so bili veseli, če so trpeli, žalostni pa, če je trpljenje izostalo. Krepko in odločno so hodile vse svete osebe po kraljevi poti križa in pile s Kristusom iz keliha trpljenja.

Sv. mučenik Ignacij vzklikne pri pogledu divjih zveri, ki bi naj ga raztrgale: »Kristusova pšenica sem; naj me zmeljejo levovi zobje, da bom spoznan za čisti kruh.« In že preje je pisal: »Sedaj postajam učenec Kristusov; naj me čakajo ogenj, križ, divje zveri; naj se razsujejo moje kosti, razklenejo moji udje, zdrobi moje telo; naj pridejo nad mene vse muke, kar si jih more izmisliti satan; da le postanem deležen Kristusa!«

Istih misli o trpljenju je bila bl. Marjeta Alakok, ljubljena božjega Srca. Če so jo tudi razne muke vedno spremljale v življenju, je bila kljub temu vedno vedrega duha, saj je bila prepričana, da so križi znaki božje ljubezni. Njena roka je zapisala sledeče besede: »Kako naj ti povrnem vse dobrote, o moj Bog? Ah, brez križa in sv. Rešnjega Telesa bi ne mogla živeti. Prav nič ne želim, da bi se moje bolečine zmanjšale. Kaj bi pač mogla višjega zahrepeneti, kot to, da postanem popolna podoba križanega Jezusa?«

Kot vsem svetim dušam, tako bodi tudi naš vzornik trpeči Zveličar; njegovo ranjeno, s trnjem ovenčano Srce nam bodi

Vsa lepa si in madeža ni na Tebi.

šola vdanosti in potrpežljivosti v vseh dnevih in urah bridkosti!

To božje Srce je tonilo celo življenje v morju muk in bolečin od prvega udarca pri učlovečenju do zadnjega utripa na trdem križu. Brezmejne so bile njegove muke, prav tako kot je bila brezmejna njegova ljubezen. Ne le na Oljski gori, ampak celo življenje je lahko tožil božji Sin: Moja duša je žalostna do smrti; a v njegovem trpečem Srcu je odmevalo vedno: »Oče, ne moja volja, tvoja volja se zgodi!«

O vi bogoljubi vsi, v šoli božjega Srca se učite potrpežljivosti, popolne vdanosti, mirnosti v trpljenju ter ljubezni do križa.

»K temu ste poklicani« — vam kliče prvak apostolov sv. Peter — »ker je Kristus trpel za nas in nam je dal zgled, da greste za njim po njegovih stopinjah.«

Boli te morda, ker si u b o g , o s a m - l j e n , z a p u š č e n . Imel si prijatelje, pa so ti pomrli ali te pa celo izdajalsko zapustili. Sedaj si sam. Celo bližnji sorodniki te prezirajo. Dene ti težko. Toda, ali ni bilo Srce Jezusovo še bolj zapuščeno? Betlehemski sorodniki so ga vrgli takorekoč na cesto. Njegovi rojaki iz Nazareta so ga zaničevali; da, celo umoriti so ga skušali. Tik pred smrtjo so zbežali od njega, namesto da bi mu pokazali svojo zvestobo. Skoraj neverjetno se glasi, a resnično pa je le, da ga je celo eden apostolov prodal za pest denarja njegovim smrtnim sovražnikom. Še težje pa je morda dejal božjemu Srcu odpad Petrov, prvaka apostolov, ki zataji Učenika zaradi par zbadljivih besedi malovredne dekline. Poglej, duša draga! Ako se ti zdi pusto na tem svetu, ker si zapuščena, pozabljena, dvigni svoje Srce k božjemu Srcu! To te bo pokrepčalo. Morda stokaš vsled t e ž k i h s k r b i z a v s a k d a n j i k r u h . Pravičnost, ljubezen sta skoraj izginiti. Povsod gospodari trdo samoljubje. Ne veš, kako bi preživil sebe, svoje. Le dvigni svoje oko in srce k Srcu Jezusovemu! Jezus, neomejeni Gospodar nebes in zemlje, on najvišji, brezkončni, je prijatelj ubogih. Z njimi je najraje občeval, njim je oznanjeval svoj evangelij. In, o čudo! Go-

spod veseljstva, ki je ustvaril vse, kar obstoja, postane sam ubog. Le stopi k jaslicam; glej, to revno, trepetajoče dete je on sam. V revne plenice zavito leži na Marijinem Srcu v Egipt. Tam je le malo dela, le malo jela za sveto Družino. Ko javno uči, trdi lahko: »Lisice imajo svoje jame, ptice svoja gnezda; Sin človekov pa nima prostorčka, kamor bi naslonil glavo!« Pa ga poglej še na križu! Največji ubožec ima vsaj malo obleke, nekaj strehe in kozarec mrzle vode. Jezus tudi tega nima. Obleko so strgali z njega, vlekli so ga pod milo nebo; še požirka mrzle vode nima, da bi si ohladil razbeljeni jezik. O božje Srce! To ubošтво! Zakaj pa? Dragi, ubogi človek, zakaj? Ne poprašuj, saj moraš vendar vedeti, zakaj je Jezus postal ubog. Zaupno glej nanj in ne mrmraj! Združi svoje ubošstvo z uboštvom božjega Srca!

Nekaj hudega je zopet b o l e z e n , ki prej ali slej vsakega napade. Kdo bi preštel vse bolezni? Noben zdravnik jih ne more. In kako naglo se včasih boležen prikrade! Ne veš, odkod in kako. Znebiti se je včasih kar ne moreš. Morda trpi dolgo, te hudo muči; v nadlego si sam sebi in drugim. Ljubi bolnik! Zakaj ne pohitiš k nebeškemu zdravniku? K božjemu Srcu Jezusovemu? Ali ni bil Jezus najboljši prijatelj bolnikov? Kje je zdravnik, ki bi ozdravil toliko ljudi kot Jezus le v treh letih? »In prinesli so k njemu vse, ki so bili zadeti od raznih bolezni in muk . . . in ozdravil jih je.«

Toda to mu ni bilo zadosti. Da bi nam poskrbel polajšanje, je postal on sam mož bolečin. Noben ud njegovega telesa ni bil zdrav. Na njem je bila ena sama rana, od podplatov do temena! Glava je razbodena od trnja, oči ga pekó, roke in noge so predrte, prsi in rame so razbičane — celo telo je raztrgano, oblito s krvjo. Po strašnih mukah umrje na križu. Bolni človek, ne mrmraj, ne obupuj! Objemi križ; poljubi ga. Poglej na Jezusa in poživi se ob njegovem pogledu! In to Srce? Prebodeno je, da izlije zadnjo kapljo krvi. O sveta rana Jezusovega Srca, podpiraj me, krepčaj me!

Kaj hudo dé človeku, ako mu obirajo

dobro ime, ki je več vredno kot vse svetno premoženje. In koliko je ljudi, katerih jezik klopoče brez prestanka kot mlinsko kolo, da obira bližnjega, trosi razne govornice, ki so velikokrat prav grde, ostudne in ni na njih pičice resnice. Kako to boli! Ako moreš, se brani mirno, dostojno! Boljše pa je še, če zreš na zgled božjega Srca. Kaj vse je moral v tem oziru pretrpeti božji Zveličar! Skoraj neverjetno se glasi, ko bi ne pričale o tem verodostojne priče. Rogali so se mu: »Ali ni to tesarjev sin?« Pitali so ga zaničljivo kot samaritana, pijanca, od hudiča obsedenega. Naj je storil Jezus, kar je hotel, nič ni bilo prav v očeh njegovih sovražnikov. Hlapec ga udari v obraz. Herod ga obleče kot norca v belo obleko. Vojaki ga zasramujejo, bijejo, mu pljujejo v obraz. Naposled umrje na sramotnem križu med dvema razbojnikoma. Kako pa se obnaša Jezus? Ali meče strele na sovražnike? O ne! »On ne odpre ust; peljan je kot ovca, ki gre v zakol, in obmolke kot jagnje, ki ga strižejo.« Uči se od njega! Ako posnemaš v tem božje Srce, izbereš si najlepše in najboljše. Nosi, molči, trpi!

In naposled grenka smrt! V sv. zvezi živita mnogokrat mož in žena. Srečna sta sredi ljube družinice. Sveti mir kraljuje nad hišo. Mislila sta, da sta neločljiva, da ne more drugače priti. Toda joj! Mož dobi poziv v vojsko. Tam ga zadene smrtna krogla. Ni li zatonilo solnce ženi, družini? Tam zopet ima mati sina edinca; krepak je kot hrast in v prsih mu bije zlato srce! Tudi on mora med brambovce domovine. »Kröglica prileti, fantič pa obleži.« Mamici hoče počiti srce. Tam zopet joka mož ob parah svoje žene; sin, hči na gomili svoje matere.

O vi vsi, ki vas moré taki in enaki težki križi, glejte na Jezusa! Ni li on vseh teh postaj trpljenja obhodil? Ali ni izgubil še čisto mlad svojega rednika? Ali ni izgubil prijatelja Lazarja, katerega smrt ga je močno pretresla? Ali ni bil priča, koliko je trpela njegova žalostna mati? — Ostani miren, nosi voljno svojo bôl! Tolaži naj te in krepča pogled na božje Srce! Prej ali slej se bomo morali tako ali tako ločiti. Zares, »grenak, tužen je ločitve bridki čas.« To je skušil tudi Jezus. Združi svojo bôl z njegovim Srcem!

O, da, ni je bolečine, ki bi ne dobila tolažbe, pomoči v sv. božjem Srcu. Vtopi se vedno bolj in bolj v to ljubeznivo, sočutno Srce, vzemi križ in hodi za Jezusom! On sam te uči po Tomažu Kempčanu: Vse rad prenašaj iz ljubezni do Boga: trude in bolečine, skušnjave, muke, bridkosti, silo, bolezni in krivice; prenašaj, če te opravljajo, zmerjajo, ponižujejo, zasramujejo, svarijo in zaničujejo! To je pot kreposti, to poskusi učenca Kristusovega, to mu plete nebeški venec. Jaz plačam kratko trpljenje z večnim veseljem in za časno zaničevanje dam neskončno čast.

Sv. devica in mučenica Regina je ležala v ječi, na celem telesu od bičanja razmesarjena; kar ugleda križ, ki je segal od zemlje tja do nebes; na vrhu križa pa stoji golobček z vencem v kljunčku; obenem čuje besede: »Tvoje trpljenje bo lestvica do nebes.«

Dragi, trpeči bogoljub! Le trpi vse muke voljno, vdano, z veseljem, pa bo tudi zate trpljenje varna lestvica do nebes ter zlat ključ do neminljivih nebeških zakladov.

(Dalje.)

Begunka-sirota.

Begunko me nazivljejo ljudje,
begunka sem, sirota;
rojena komaj — že poznam gorjé,
poznam beguncev grenka pota.

Moj dragi oče v boj je šel — vojak,
za njim sirota plakam;
v Karpatih padel je za dom junak,
zaman, zaman ga čakam...

Tam daleč, daleč ljubi dom je moj
in poleg cerkvice gomila...
Ko zvezde so se vnele nad menoj,
tam z mamico sem govorila.

Na tihem grobu bila sem doma,
bogastvo bil mi je edino;
odtrgali srce so od srca,
ko so pognali z groba me v tujino.

Detinskih zlatih let najslajši smeh
ostal je tam na trati;
prinesla sabo sem le jok v očeh,
ne znam se več smehljati.

Še vstaja jasno solnce za goro,
a jaz sem mu neznanka;
še v noči v lučcah zagori nebo,
a mojih zvezdic manjka...

Ti divnopestri kras blestečih brd,
ti raj vse moje sreče,
ti cvet in sad goriških trt,
kako me k tebi vleče!

Begunka sem! A vem, da vstane dan,
srce tako mi pravi,
prisije dan, ko duh željan
svoj dom, svoj raj pozdravi.

M. Elizabeta.

Obisk pri slovenskih slepcih v Gradcu.

Dne 9. novembra me je pripeljala pot v Nemški Gradec.

Ker sem došel zjutraj ob sedmih, sem jo zavil najprej proti cerkvi misijonarjev-lazaristov, da opravim tam sv. mašo. Pri teh ljubeznivih in ponižnih gospodih si vedno prijazno sprejet, pa bodi v Ljubljani, na mirenskem Gradu pri Gorici (kamor nam je zdaj pot zaprta), v Celju ali v Gradcu. Takoj pri vratih me je pozdravil brat-Slovenec. Po sv. maši se mi je nasproti prismehljaj častiti gospod dr. Nastran, ki ga pozna večina vernih Ljubljančanov. Potem je prišel še gospod Šavelj Ludovik, ki sem ga poznal še kot malega dečka v Kamniku, zdaj je pa izvrsten pridigar v slovenskem in nemškem jeziku. Nato se je pridružil še g. Šmid, ki je že mnogo let v Gradcu. Govorili smo med drugim zlasti o slovenski službi božji, ki je lepa in številno obiskana, a bi bila lahko še bolj, pa so mnogi Slovenci ali že napol ponemčeni in ne marajo več za slovensko pridigo, ali pa so že tako versko brezbrizni, da ne marajo za nika-kršno pridigo več.

Ko smo se poslovili, sem šel na tram-

vaj, da se popeljem v predmestje svetega Lenarta, ki je precej oddaljeno od središča mesta. Tam na koncu dolge ulice ravno pred sv. Lenarta cerkvijo je pod številkami 130—134 zavod za slepce, imenovan po sveti Odiliji, ki je bila slepa rojena in je pozneje po čudežu spregledala. Zavod obstoji od leta 1880. ter je privatna — ne deželna — dobrodelna naprava, ustanova krščanske dobrodelnosti, zgrajena z milodari usmiljenih src. Hiša je velika z veliko in lepo kapelo, ki je bolj podobna cerkvi kakor kapeli. Okoli hiše velik vrt, po katerem se slepci lahko sprehajajo.

Na Kranjskem hoče podoben zavod ustanoviti dežela sama in ima v ta namen zbran že precejšen kapital. Samó kdaj bo to, to se še ne vé. Dokler na Slovenskem takega zavoda ni, je najbolj pametno slovenske slepce pošiljati v Gradec, kajti tam so še najbolj domači, kjer je v zavodu več usmiljenih sester Slovenk, med njimi prednica sama. Gospod ravnatelj, duhovnik dr. Jožef Hartinger, pa je jako ljubezniv gospod, skrben oče vseh svojih slepih gojencev, in ne pozna nobenega razločka med

Slovenci in Nemci. Dobila sva se kar v veži in brž me je peljal k slovenskim oslepelim vojakom, med katerimi je tudi en moj sorodnik. Oči so se mi zasolzile in beseda mi je zastala v grlu, ko sem zagledal te čvrste fante — slepe ... Oni pa so bili mirni in videti dosti dobre volje. Oslepeli so večinoma zato, ker jim je strel šel naravnost skoz oči od leve na desno ali narobe, takó da so oči popolnoma zgubili in ne vidijo tudi malo svetlobe ne.

Dobri gospod ravnatelj je dal poklicati vse slovenske vojake-slepce, peljal nas v svojo obednico, dal nam postreči z malico, med katero smo se razgovarjali celo uro. Pridružila se nam je prijazna usmiljenka, častita sestra Klara Vrhunec — tudi rožica z domačega vrta, doma iz mavčiške fare za Savo. Ta je nekaka duhovna mati slovenskih slepcev, jih poučuje in tolaži ter jim bere »Bogoljuba«, »Osmero blagrov« in iz drugih primernih knjig. Ko smo bili tako nekaj časa skupaj, jih vprašam: »Fantje, povejte mi no, kako se pa vendar počutite, kako se vam zdi, ko nič ne vidite?« In odgovorili so vsi, da je že, da ni prehudo, da se dá prenesti itd. Mirni so, vdani in dosti dobre volje. Sploh so v zavodu s Slovenci zadovoljni; le eden (ki ga pa ni bilo zraven), ki mu usoda tudi sicer ni bila mila, se dozda še ni mogel umiriti in vdati v božjo voljo.

O dveh izmed njih mi je pravila sestra Klara, ko sta se naučila pisati, je bilo prvo, kar sta zapisala: »Slava Jezusu!« ali nekaj podobnega.

K sreči oslepelih vojakov ni veliko. Tiskano letno poročilo zavoda za leto 1915. navaja sledeče Slovence: Baza Jožef in Flego Andrej iz Istre, Kramar France od Nove cerkve na Štajerskem, Lasnik Simon od Velikovca na Koroškem, Pleško Anton z Dobrove pri Ljubljani, Štupar Marko iz Istre, Urbanc Janez z Drnovega pri Krškem. L. 1916. sta prišla zraven France Medle iz Šentjerneja in Tomaž Bergant iz Stare Loke in še nekaj drugih, katerih imen ne vem. Nimajo pa namena, da bi notri ostali za zmirom, marveč le toliko časa,

da se izuče, kar bodo potrebovali za življenje; potem bodo pa šli na svoj dom, vsaj tisti, ki ga imajo.

V vojski oslepele je v zavod poslalo ministrstvo samo, ki zanje tudi nekaj plačuje. In sicer so za v graški zavod določeni vsi slepci s Štajarskega in iz onih južnih dežel, ki same nimajo slepčevskega zavoda; to je s Kranjskega, Primorskega in Dalmacije.

Če je še kje drugod po Avstriji kaj raztresenih Slovencev, ni znano. Če pa je kakšen, bi bilo najbolje, da ga spravijo v Gradec, da bo imel vsaj sebi primerno družbo. Kajti če že ne vidi ne, pa še govoriti ne more z drugimi, potem si nikakor ne more pomagati sam in drugi mu ne morejo pomagati.

Splošno pa je zavod namenjen za slepe otroke, da se ondi izuče in izobrazijo, da se morejo potem sami živiti. Sprejemajo se v starosti od 6. do 12. leta. Učijo se brati, pisati, peti, muzicirati na razne instrumente, delati krtače, plesti košare, stole in mnogo drugih podobnih del. Med otroci je tudi nekaj slovenskih. Sestra Klara mi je razkazala cel zavod.

Bili so veseli mojega obiska in, kolikor sem videl, imajo radi, če jih kdo obiše. Zato, če koga, ki bo to bral, pot pripelje v Gradec, stori prav, če jih gre obiskat. — Pa še nekaj: Slepci so sicer za silo preskrbljeni s tem, kar potrebujejo; kolikor jih je seveda v tem času mogoče preskrbeti. Toda kakor vsak, imajo tudi oni radi kak priboljšek. Toliko bolj jih to razveseli, ker so sicer revčki. Zato stori zelo dobro delo, ako jim kdo pošlje kak dar. Posebno naj to store njihovi sorodniki, če niso revni, in sicer takó, da bodo tudi drugi malo deležni; ker imajo to lepo navado, da si po bratovsko delé, ako kaj dobé. Lepo bi bilo, ako jim oskrbimo letos nekaj za Miklavža in za Božič; pa tudi pozneje jih ne pozabimo. — Piše se lahko: Slovenskim slepcem — Odilien-Blindeninstitut, Graz (St. Leonhardstraße 130). — Kdor jih hoče obiskati, naj pred kolodvorom sede na električno železnico št. 1, ki vodi do Jakomini-trga;

tam prestopi na št. 5, ki ga pripelje prav pred zavod.

Ljubi slepi prijatelji, bodite nam prav prisrčno pozdravljeni! Kako lepo je slišati, da vas vodstvo pohvali; kako lepo videti, da ste tako mirni, potrpežljivi in vdani v voljo božjo! Le malo potrpite, ne boste vedno slepi! Niste obsojeni v večno temo! Leta poskušnje bodo kmalu minula. In potem blagor vam! Zsvetila vam bo večna

luč. Blagor jim, ki zavoljo Boga vdano prenašajo svojo slepoto — večno bodo gledali Boga, neskončno lepoto!

Častitemu vodstvu pa bodi tukaj izrečena javna zahvala, da kakor ljubeznivo skrbi za vse uboge slepce, tako nepristransko tudi za naše rojake!

Naj živi in cvetè krščanska dobrodelnost v vseh oblikah v tem času največjega gorjâl
Popotnik.

Nekaj lepega in veselega za vse trpeče in žalostne.

VI.

Ohljubljenost je bilo, da bodo pod tem naslovom navedeni ali opisani krasni zgledi veselih in srečnih trpinov. Seveda, ko bi hoteli navesti ali opisati vse vesele in srečne trpine, bi morali opisati življenje vseh svetnikov, kajti vsi svetniki so bili trpini, in vsi v svojem trpljenju veseli in srečni. Pa o svetnikih smo že navajeni kaj takega slišati, zato to že ne napravlja na nas takega vtiska. Zato pa je morda še koristnejše, če slišimo, kakó srečne so se šteli v svojem hudem trpljenju tudi ljudje, ki niso svetniki ali vsaj niso za take proglášeni.

Ker je spredaj govorjeno o slep-
cih, zaslišimo enega zadovoljnega,
srečnega slepca! Tak je bil sloveči,
učeni francoski duhovnik monsieur Se-
gur (izgovori: Segir), ki je umrl šele pred
nekaj desetletji. Berite in strmite, kaj piše
ta pobožni gospod! Občudujte, kaj premore
globoka vera in iz te vere izvirajoča vdanost
v božjo voljo!

Ko je — star šele 33 let — oslepel na
enem očesu, je rekel: Pred 33 leti mi je Bog
podaril dve očesi in danes mi je vzel eno.
Morebiti mi vzame v kratkem še drugo.
Jaz se mu moram samó zahvaliti za čas,
dokler mi jih je pustil. On je gospod.

Torej nobene tožbe, nobenega zdiho-
vanja; popolna mirna vdanost v to, kar je
dopustil Bog.

Ko je bil pa slep 25 let, je pisal svoji
sestri — berite in pomnite vsi v vojski
ranjeni ali pohabljeni!

Velik blagoslov in nepre-
cenljiva sreča (!) je biti s kakim
telesnim pogreškom, posebno s slepoto,
pribit na križ. Na ta način je človek
neprenehoma deležen križa
Zveličarjevega. Ta te sili, da se rad
ali nerad odpoveš svetu, grešnemu veselju
in nevarnim vabilom človeške visokosti.
To je kaplja božjega pelina, ki vse zemelj-
ske užitke v krščanskem duhu prekosi. Po-
magaj mi, ljuba sestra, Boga hvaliti
za to popolnoma nezasluzeno
milost!

Trinajst let sem popolnoma slep. Dobri
in usmiljeni Bog me je s silo zaprl v nekak
potujoč zaprt samostan, katerega klavzuro
(zaprtje) more samo on odpreti. »Če je
tvoje oko priprosto,« pravi sv. pismo, »je
celo telo svetlo.« Da, moje oko je več kot
priprosto. To je moj mal samostan, moja
potujoča puščavica, ki me sili k uboštvu in
pokorščini. K uboštvu, ker se moram od
vsega ločiti; k pokorščini, ker sem cel dan
od koga odvisen. Bog bodi torej zahvaljen!
Prosi Boga, da se me Bog usmili in da me
ohrani kakor desnega razbojnika vedno v
svoji bližini na križu! Jaz se popolnoma
vdajam v to, ker cenim neprestano
vdanost v božjo voljo kot da-

leko koristnejšo za dobro kakor najbolj gorečo delavnost. (To naj pomnijo tisti, ki tožijo, da zaradi bolezni ne morejo toliko moliti, v cerkev hoditi in dobro delati.) Jutri, 2. septembra, bo ravno 25 let, kar sem zgubil luč oči.

Prosim tebe in vse družbine ude: prejmite zame zahvalno sv. obhajilo, da bom mogel vredno obhajati ta praznik, ki bi ga imenoval srebrno poroko svoje oslepelosti...

Ali bi, ali bi ne?

Kakor vselej, tako hodi tudi za sedanjjo strašno vojsko njena sestra — draginja. Vsak toži nad njo. Zato pa se tudi marsikdo uči sedaj bolj računati kot v miru.

Bliža se konec leta, čas obračunov. Zato bodo tudi mnogi »Bogoljubovi« bralci k novemu letu računali za marsikatero stvar. Ali bi še za to in ono reč kaj izdal, ali bi ne? Kaj mi je potrebno, kaj pa bi mogel opustiti?

Prvo vprašanje je: Kaj vse potrebuješ?

Kajne, kruha in drugega živeža, obleke, obutve.

Toda pomni: Človek ne živi le od žitnega kruha, kakor je dejal sam božji Učenik. Leta, v katerih uživaš zemeljski kruh, zginejo proti letom večnosti, v katerih teža kruha ne boš več potreboval. Pač pa boš potreboval, če smem tako reči, kruha, ki redi za večnost, milosti, sladke prijaznosti božje. To milost boš pa imel ondi le, ako si jo pridobiš že v življenju, da s to krušno karto prideš pred vrata večnosti. Bolj kot vsakdanji kruh, ti je potrebna božja milost.

Pa boš rekel: Kaj pa hočete s tem povedati?

Glej, »Bogoljub« lahko mnogo pripo-

more, da prideš do tega kruha ali si ga še pomnožiš.

V teh nevarnih časih, v katerih živimo, je pač velika dobrota, ako imaš zvestega, nesebičnega prijatelja, ki ti sredi križpotov kaže pravo pot ter te osrčuje, da ne omagaš.

Glej, tak zvest prijatelj ti hoče biti kot doslej, tudi v bodočem letu »Bogoljub«. Zaupaj mu brez skrbi! Opozarjati hoče tebe in vse verne Slovence na žugajoče nevarnosti, da ostanejo zvesti svoji krstni oblubi in sv. Cerkvi. Podžigati hoče v njihovih srcih — zvest svojemu imenu »Bogo-ljub« — sladko ljubezen do Boga, ljubezen močno, ki ne omaga tudi sredi najhujših poskušanj.

Ako bi ti torej pri letošnjem obračunu pri postavki »Bogoljub« silil dvom: »Ali bi, ali bi ne,« se ne boš nič pomišljal, ampak odločno zatrdil: »B o m l.« Kot apostol dobre stvari boš pa tudi skušal z vne- mo pridobivati »Bogoljubu« novih naročnikov. Rekel boš: Dragi »Domoljub«! Zvest naročnik ti hočem ostati, pa tudi druge vabiti v krog tvojih številnih prijateljev. Ti pa nam bodi vodnik in budnik k ljubezni božji tukaj, tam pa k večno srečni združitvi z Bogom!

Teotim.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

Obrazložimo zdaj drugo vprašanje: Kako vzgojitelj kaznuj? To in ono smo povedali že med gorenjo razpravo; dodamo še tale navodila:

Kaznuj vsakokrat premišljeno. Nepremišljeno kaznovanje je pa to, če kaznuješ katerikrat celó dobra dejanja otrok: godeš, če se noče otrok komu zlegati, če

noče v nedeljo delati, če gre k spovedi, če krivico potrpi... Ali pa, če nič ne preiščeš, ali je otrok res zagrešil to in ono nerednost, ampak kar treščiš vanj: »Ti si to storil, na nosu se ti pozna!« To ni modro. Poizvedeti je treba prej, opazovati, povpraševati, prepričati se, preden rabiš najmilejšo kazen. Krivično kaznovanje često peče vse življenje. Tudi ne kaznovati kar počez, če otroci kaj prekrenejo, kar zasluži kazen: »Vsi mi greste v zapor!« Ne vseh v en koš, ampak krivca poiskati, tistega krivi in obsodi. Če se pa krivda ne da dognati, je pa boljše opustiti kaznovanje, kakor pa znabiti kaznovati krivično. Krivična kazen otroka otopi, pa mu vzbudi misel: Močnejši ima zmiraj prav, slabejši je pa zmiraj revež.

Potem pa tudi nikdar ne kaznovati otroka radi duševnih slabosti ali telesne pohabljenosti: grajaš ga, če je kesne glave, pa si vsega brž ne zapomni; butaš vanj, če je krátkoviden, pa vsega brž ne vidi; groziš mu, če je bolehen, pa ni za delo. Dva-kratnega usmiljenja potrebuje tako revše, ti pa kokodajšaš nad njim, da leti skozi ušesa, pa si znabiti še sam kriv, še sama kriva, da otrok ni boljši. Le to premisli, kolikrat nalagajo starši slabotnim otrokom težka dela, da jih ali ne zmorejo, ali pa ne opravijo tako ročno kakor odrasli. Zato pamet! Tudi pri vzgoji je trikrat premišljeno še zmiraj rado izkaženo.

K a z n u j t u d i p o r e d k e m ! Slomšek pravijo: »Šiba naj bo mazilo, ne pa vsakdanje kosilo za otroke.« Kar velja za šibo, velja pa tudi za druge kaznilne načine (svarilo, grajo, grožnjo itd.). Vsaka kazen je zdravilo, in sicer, kakor pravimo, radikalno zdravilo, korenito zdravilo, hudo kakor strup. Tako zdravilo je pa treba rabiti skrajno previdno, da telesa ne konča, ali pa se ga telo tako ne privadi, da mu postane kar potreba. Ali ni mar res, da je najti otroke, ki le na šibo ubogajo ali pa še celo takrat nič? Ti so se privadili strupa. Prevečkrat se je nad njimi rabila kazen, pa niso več dovezetni za nobeno dobro besedo kakor ne konj ali osel, ki je zmiraj

strojen. Rajši več učiti otroka, rajši strožje nadzorovati, kakor pa venomer kaznovati. Pregovor pravi: »Najprej me uči, potlej me suči!« Ali pa je treba nedolžne malenkosti rajši izpregledati, kakor pa preveč robantiti in treskati nad otrokom. Saj še dobra reč, če je je preveč, rada škodi, pa bi tako maloplemenito sredstvo ne, kakor je kaznovanje.

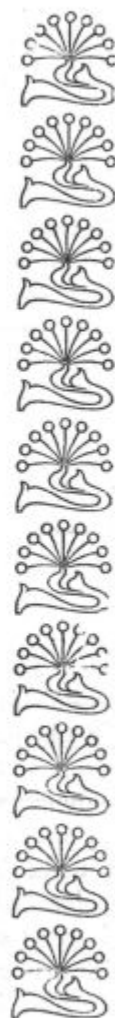
Potem tretje: kazen naj bo p r i m e r n a otrokovi krivdi. To ni težko umeti. Samo okence malo odprimo v to ali ono hišo, pa bomo videli. Nedolžen maliček je ubil lonček, pet vinarjev vreden, pa izlil par žličic mleka. Kakšna končana reč se včasih vzdigne zaradi take malenkosti! Mati otroka bije, oče srdito gleda, sestrice ga suje, bratec se mu posmehuje, hlapčič mu korenčka strže, — najpametnejši je še otrok, ki ves ta neumni lom odkritosrčno objokuje. Oh, če bi bil pa pob ali pastir grdo zaklel ali zakvantal, bi bila pa mama znabiti samo malo zavzdihnili; če bi bila dekle koča obrekla in napravila prepir med sosedi ali zlahto, bi bili pa ata znabiti še na njeni strani! To je narobe svet, ne pa modra vzgoja. Že stari Salomon je rekel: (preg. 17, 15.): »Kdor hudobnega opravičuje in kdor pravičnega pogubuje, oba sta gnusoba pred Bogom.«

Kazen naj bo primerna. Če je bila otrokova hudobija večja, naj bo tudi kazen večja; če se je zgodila trdovratnost šele prvič, naj bo tudi kazen milejša; če je kaj hudega zagrešil otrok premišljeno in napeljeval še druge, naj bo tudi kazen hujša; če je bil upor očiten, naj bo tudi kazen očitna. Še celo na spol se je treba ozirati. Pri dekljih se ponavadi dobro izhaja že z lažjimi kaznimi, manj pa pri dečkih. Tudi zdravstveno stanje otrokovo je treba uvaževati. Še bolj pa značaj. Bojazljivca je kaznovati prijazno, pa užaljeno; lahkomisljenca resnobneje in strožje; srditeža, uporneža in trmeža pa odločno in strogo. Zlasti je pa treba izbirati kazni po kakovosti trdovratne hudobije. Za tatu je zdrav post, za trmo zapor, za razuzdanost šiba. Bahača kaznuj s tem, da mu očitaš njegove napa-

ke; lenuhu odreci igro; prepirljivec naj prosi odpuščenja; ležnivcu izkazuj nezauzanje; nevoščljivca pa ravnaj, da odstopi ta ali oni dar drugemu. To je potem sodba po znanem reku: S čimer se je kdo pregrešil, s tistim naj bo kaznovan.

Še tale svēt naj tudi omenimo: Z vsako kaznijo naj bo zvezan tudi p o u k. To je

na svojo odgovornost pred Bogom in na njegovo nehvaležnost. Tako je znala modro pripraviti otroka na kazen rajna Brodarjeva mati. Peljala je malega grešnika ali grešnico pred križ pa rekla: »Veš, ljubi otrok, da te imam rada, Toda rajši kot tebe imam Boga. Ti si pa Boga hudo razžalil. Zato te kaznujem jaz namestu Boga,

Župna cerkev sv. Petra v Komendi (pri Kamniku).

pri kaznovanju otrok zelo potrebno. Otrok naj čuti, naj ve, da ga starši ne kaznujejo po krivici, iz čemernosti ali sovražnosti, ampak ker ga morajo, ker je kazen zaslužil. Spomnijo naj otroka na ljubega Boga, na njegovo pravičnost in strogoost, na njegove zapovedi, pa na hudobijo prestopka,

ker sem tebi namestnica božja, da ti bo Bog rajši odpustil greh in te bo imel spet rad.« Potem sta pa z otrokom lepo pokleknila pred križ in zmolila kesanje, nato je pa prišla kazen: post ali zapor, pa še kaj hujšega. Noben otrok ni materi kazni zameril, ampak vsak je kazen voljno sprejel, ker

je bil prepričan, da jo zasluži in da z njo vsaj nekoliko zadosti pravici božji. Boječe opravičevanje pred otroki pa tak pouk vseeno ni bil, ker je ostala mati neizprosna pri tem, kar je odločila.

Zadnje, pa morda najpotrebnejše in najvažnejše pravilo za modro kaznovanje je pa to: **kaznuj z resnobo, z žalostjo, pa nikdar ne s prehudo jezo.** Seve, nekaj jeze je pač pri vsakem kaznovanju, a ta jeza je ponajveč sveta jeza in človeško razumljiva. Toda tega ne, da bi bil kaznovalec srdit, besen, brezumen. Tega ne, da bi bilo kaznovanje otrok le nekakšen strelovod za jezo staršev. Oče in mati ne smeta nikdar pozabiti, da kaznujeta v imenu božjem in iz blagega namena, da koristita otroku, ne pa, da izpaseta svoj srd. Jeza staršev k poboljšanju otrokom nič ne pripomore, le prestraši jih za kratek čas. Žalost pa, ki jo vidi otrok na licih in v očeh staršev; bridkost, ki zveni iz njih besedi, otroka prevzame in omehča, da spozna svojo hudobijo in jo zamrzí, zahrepeni po poboljšanju in se začne zoper zlo bojevati.

Nekateri očetje imajo navado, da se pokrižajo, preden kaznujejo; matere pa, da izmolijo češčenomarijo. Lepo je to in koristno: kaznovalec se pomiri in hladneje presodi, kakšno kazen zasluži otrok in koliko. Otrok pa uvidi, da je staršem tudi kaznovanje vzgojni popravek. Škof Slomšek pripovedujejo zgodnico o dveh zakonskih: »Martin in Meta sta imela dvoje otrok. Dečka nista bila ravno zelo poredna in malopridna, ali nekatera nepokorščina in svojeglavnost se je včasih vendar pokazala. V takih primerljajih so oče Martin vzeli šibo v roke in dečkoma gorke priložili,

ženi pa rekli: »Meta, poklekni in moli, da bi šiba kaj teknila! In res, dobro je izdala. Oba sta postala duhovnika.«

Omenili bi še mimogrede, da je treba kaznovati le v edinosti, ne pa, da bi eden otroka svaril, drugi pa dajal potuho; in pa, da naj se opusti kazen, če kaže otrok posebna znamenja kesanja — toda o tem smo deloma že govorili, deloma se pa samoposebi razume.

Le to naj še omenimo, kako se je staršem vesti p o k a z n i t v i. Glejte, da kaznitev veljavo ohrani; Bog pa vari, da bi brž spet podrli z eno, kar ste si z drugo zgradili. Le ne preveč smoliti se okrog otroka po kaznitvi, da mu ne pride na misel: »Odpuščanja me prosijo!« Tako kaznovati bi se reklo: z motiko ustreliti. Če otrok joka, pravi Le naj se izjoka, to je naravno. Če se pa joka trmasto, uporno, pa še malo vetra dodaj. Če se pa samo drži resasto, kakor zmrznjen ščinkovec, pusti ga, nič se mu ne ponujaj, nič ga ne vprašuj, najmanj pa tolaži. Ko se bo dosita namrščil, se bo že spomnil, kakšna je šega pri hiši. Če je pa kmalu prijazen in ti gre na roko in išče prijazne besede od tebe, ga pa nikar ne odbijaj, ampak sprejmi ga prijazno kakor svetopisemski oče izgubljenega sina. Nalomljenega trsta ne zlomi in tlečega prediva ne ugasni, kakor lepo pravi Duh božji. (Iz. 42, 3.) Mirno pouči otroka: »Naj bo pozabljeno, kar si storil. Glej, da ne boš drugič več. Pa tudi z Bogom poravnaj pri sveti spovedi, kar si pregrešil. Potem bo šele čisto poravnano.«

Tako izceli še nadnaravni vzgojni pomoček v duši rano, ki je naravno vzgojno sredstvo izceliti čisto ni moglo.

(Dalje.)

Svetogorski Kraljici.

Andante.

M. Elizabeta.

Alti unisono

V. Vodopivec.

p *mf*

Harmonij.

Kje dom je tvoj, ne - be - ška Ma-ti, kje pre-stol tvoj, kje

Soprani unisono

Soprani in alti

pp

tvoj ol - tar, tvoj sve - to - gor - ski tem - pelj zla - ti? Za -

mf Mešači zbor 4glasno *f*

mrl čez noč nje - gov je žar ... O Ma - ti, o Ma - ti,

pristrčno

p

vr-ni se na-zaj v svoj ti-hi, sve-ti-gor - ski raj.

Nadaljnje kitice glej »Bogoljub« 1916, št. 8, str. 229.

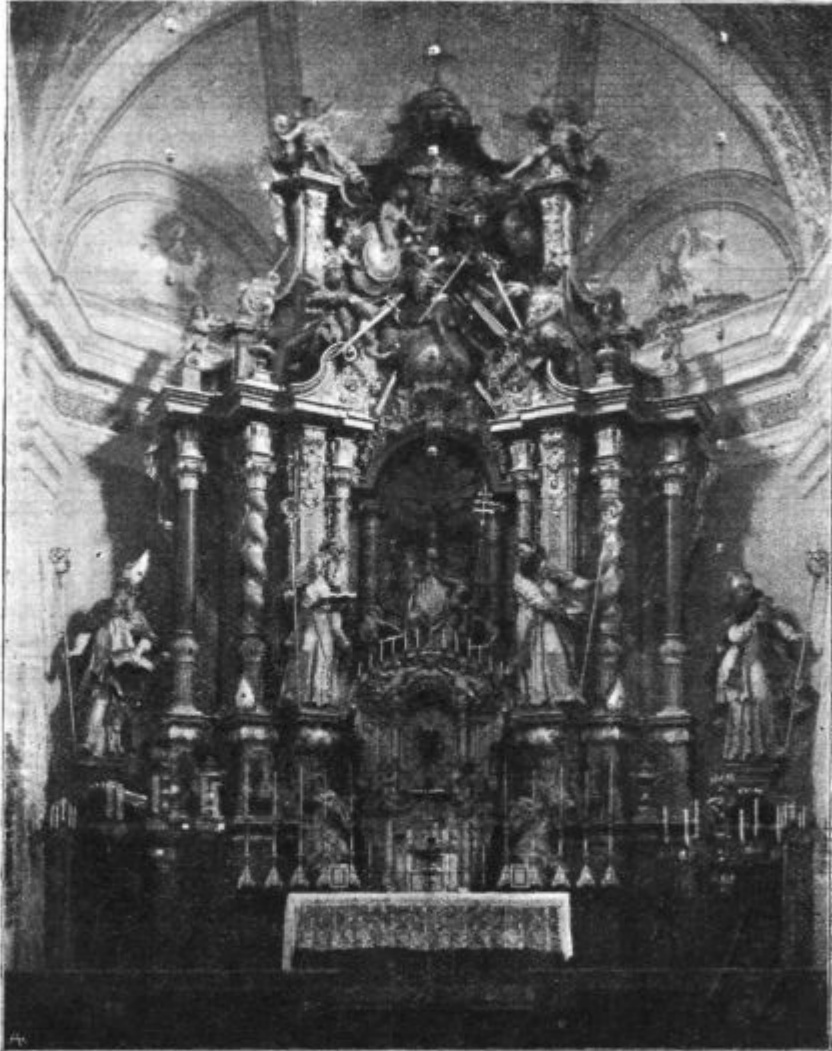
Zgodovinske črtice o truplu sv. mučenca Urbana v farni cerkvi v Komendi.

(Val. Bernik.)

(Konec.)

Dan, ko se ima sv. truplo slovesno prenesti, je bil določen na 8. julija 1753, četrto nedeljo po binkoštih.

spet pridiga, in potem so se vrstile sv. maše pri velikem oltarju, kjer je bilo odločeno častljivo prihodnje počivališče sv. truplu. Ob

Veliki oltar v Komendi, pod katerim počiva truplo sv. Urbana.

Ko je bilo vse pripravljeno, je določil gospod župnik Peter Pavel Glavar tako-le slovesnost:

Soboto zvečer večernice in za temi kratkem nagovor, ki ga je imel komendski gospod kaplan Anton Zagoričnik pred nakopičeno množico, druga duhovščina pa je bila v spovednici pozno v noč. V nedeljo zjutraj je bila

9. uri se je začela procesija in uvrstile so se tudi sosednje fare: Mengeš, Cerklje, Vodice in Smednik, potem v parih 22 duhovnikov s prižganimi svečami. Za temi je nosil domači župnik sv. kri mučenca Urbana, za njim so sledili še drugi duhovniki. Nazadnje je stopal prošt ljubljanskega kapiteljna in naddijakon za Gorenjsko Karol Žiga grof Petazi z infule

na glavi, obdan od levitov. Za njim so štirje duhovniki z največjo častjo in spoštovanjem nosili sv. truplo, na obeh straneh je osem ključarjev nosilo svetilnice. Tem je sledila domača fara sv. Petra. Vseh udeležencev procesije, ki je trajala dobri dve uri, je bilo več kot 15.000; vedli so se prav pobožno in spodobno.

Prišedši s svetim truplom blizu cerkve, so ga postavili zunaj pokopališkega zidu na za to pripravljeni oltar med obojnimi vrati. Sedaj sta se začeli dve pridigi, ena zunaj cerkve, druga v cerkvi. Ob svetem truplu je pridigoval nedeljski pridigar ljubljanski P. Lavrencij Pogačnik iz družbe jezuitske, v cerkvi P. Ildefonz Milač iz reda sv. Avgušтина pred špitalskimi vrati v Ljubljani (sedanja franciščanska naselbina; op. poroč.). Nato je imel slovesno božjo službo stolni prošt pri sv. truplu, v cerkvi pa mengeški župnik Volbenk pl. Schüfferstein. Potem zavoljo prevelike gnječe ljudstva sv. trupla niso mogli prenesti v cerkev in ostalo je v očitno češčenje še izpostavljeno zunaj na oltarju.

Popoldne pa so sv. truplo vzdignili raz oltar, prenesli s procesijo v cerkev ter ga postavili na sredo. Tam so opravili večernice. Nato pa je stopil na prižnico vneti dušni pastir, velečastiti, veleučeni gospod župnik komende sv. Petra in imel je dozorelo pridigo, v kateri je velikodušno izročil sv. truplo svojim ljubim župljanom in vsem pobožnim častivcem trupla sv. mučenca. Po pridigi so stekleno skrinjo na štirih krajih zapečatili na svilnatem traku s proštvom, komendatorjevim in župnikovim pečatom, postavili pod veliki oltar in zapeli zahvalno pesem: Te Deum laudamus.

V vedni spomin je imenovani župnik pod desno roko sv. trupla položil list, ki v latinskem jeziku kratko obsega vse to, kar je povedano v tem sestavku. Obletnica tega tako slavnega dogodka se praznuje vsako leto s slovesno božjo službo nedeljo med sv. Urbanom in sv. Mohorjem.

V shranišču Glavarjevega beneficija (ali, kakor stoji na grobnem spomeniku leta 1848. umrlega tretjega beneficijata Mihaela Augustina vklesano za beneficij slovensko »dobročnica«), je zapisanih od leta 1753. do 1774. v dveh zvezkih nemško (izvzemši enega v latinskem jeziku o dušni pomoči) 200 čudežnih dogodkov, milosti, podeljenih v raznih nadlogah, boleznih, nesrečah častivcem sv. Urbana. Vmes jih je pet iz Jakina iz tistih dni, ko je bilo sveto truplo v hiši konzula in »doktorja« Janeza Avgušтина Bianchelli, in katere so vse potrjene po javnem notarju in škofijski pisarni.

Med temi tudi izvemo, da je prej omenjene srebrne oči podaril neki Jožef Salami v zahvalo, ker je njegova 7 letna hči Izabela ozdravela na očeh na priprošnje sv. Urbana.

Drugi čudežni dogodki so iz domače župnije in od drugod z Gorenjskega, Notranjskega, Dolenjskega, pa s Stajerskega. Izmed teh omenim le enega.

Valentin Česenk iz Palčjega, župnije Slavina, star 17 let, je moral vsled odprtih ran na obeh stegnih hoditi po berglah. Ko izve po materi, da je neki hromec v Senožečah ozdravel ob truplu sv. mučenca, ki so ga nesli skozi, poda se na prigovarjanje materino s posebnim zaupanjem na pot iskat sv. trupla, akoravno trpi silne bolečine. Nekoliko korakov od doma že začuti, da bolečine pojenjujejo; in boljša se mu vedno bolj. Pot, ki je še za zdravega v dveh dneh predolga, prehodi čvrsto, vse bolečine ponehajo. Zato so mu berge odveč. Priča njegovih bolečin mu ostane le še ena brazgotina na prejšnji odprti rani. Tako se po opravljeni sv. spovedi in zahvali dne 29. aprila 1753 vrne z največjim veseljem domov.

V krstni knjigi komendski stoji pri 14. dnevu aprila 1754 pripisano, da je bila rojena Helena Zavrl v Nasovičah, in sicer z obojnimi trepalnicami skupaj zraščeni in da je čez devet dni — slepa — s pomočjo sv. Urbana mučenca spregledala.

Pristavljeno bodi še, da so vsi nastali stroški vsled prejema in prenašanja trupla sv. Urbana znesli po natančnem zapisniku v shranišču 465 goldinarjev. Nekaj podrobnih: Za sestavo in obleko kosti sv. mučenca: 57 fl. 70 soldov. Za prenašanje iz Rima v Jakin: 5 fl. 68 s., iz Trsta v Komendo: 16 fl. (t. j. za 2 konja in 2 spremljevalca). Za skrinjo v Ljubljani: 3 fl. 24 s. Kamnoseku Urbanu Brajdik v Ljubljani za menzo na štirih marmornatih stebrih: 51 fl. 8 s. Za benečansko steklo v omari: okrog 24 fl. Za železno omrežje (ob katerem je pri ključavničarskih delih pomagal komendski duhovnik Janez Mert) okrog 43 fl. Za popravo skrinje, ker je bila prevelika, Janezu Kuhar na Klancu: 3 fl. Za barvanje in zlatenje Petru Janežič s Klanca okrog 27 fl. Za svilnato blazino pod glavo: 10 fl. 18 s. Stroški za tri konje, ki so pripeljali in odpeljali ljubljanskega prošta, in mostnina čez Savo 6 fl. 40 s. + 1 fl. 8 s. Za prehrano 58 oseb razun konj in služabnikov skozi tri dni: 43 fl. 58 s. Vse stroške je poravnal prej imenovan Testaferrata.

Miloščine je došlo po potu 33 fl., od 15. aprila do 8. julija 1753: 81 fl., ob slovesnosti 8. julija: 41 fl. 9 s.

Ohranjen je še bakrorez, ki kaže v spodnjem delu oblečeno truplo sv. mučenca Urbana v sedanjem počivališču pod velikim oltarjem, v zgornjem pa njegovo povečičanje in priprošnjo v nebesih, kar je zelo podobno vrhni skupini velikega oltarja v Komendi.

Nemški napis na bakrorezu pravi: Podoba milostipolnega svetega trupla sv. Urbana mučenca, ki se časti v viteškega malteškega reda Komende sv. Petra farni cerkvi na Gorenjskem od l. 1753.

Sv. mučenec Urban, prosí za nas!

Do miru.

Na krilih skrivnostnih prelete! sem svet,
različnim krasotam prišel sem na sled.
Sem gledal cvetice, kar svet jih ima,
vse bisere skrite v globini morja.

Zagledal sem parke zelenih cipres,
vinograde, polje in travnike vmes.
Motril sem planine, široko ravan,
ves svet v nepopisno krasoto obdan.

Zatorej pa, svet, ako dam se ti v last,
napolni srce le pogubna mi strast;
le v Njem, ki vsestranske lepote je vir,
si najde srce zadovoljnost in mir.

Za hip mi očaral oko je ta kras,
a kaj bi se varal — zakličem na glas:
Kako naj minljiva krasota zemije
osreči na veke živeče srce?

Za večnost ustvaril me večni je Bog,
poklical me v družbo je svojih otrok,
natančno začrtal mi ozko je pot,
ki vodi v prelepa nebesa odtod.

Br. Gervazij.

Kdor bližnjemu dobroto skaže, svoji sreči kola maže.

Ali ste že slišali ta rek? Gotovo. Ali ste ga tudi premišljevali, se po njem ravnali? Smo, smo. — Hvala Bogu! ako je tako. Tok časa je pa tak, da večina ljudi misli le nase. Vsak se boji, da bi mu ne zmanjkalo tega ali onega, zlasti da bi ne zmanjkalo živeža — kruhka. Ali je morda tudi v Tvojem srcu ta strah? Ni čuda! Človek se nehoté in nevedé navzame tega, kar slišj dannadan.

Danes je mnogo ljudi v skušnjavah, ki jih do zdaj še poznali niso, to so skušnjave k lakomnosti. Ker imajo vsled vojne več zaslužka, se je v srcu zbudila želja, imeti še več.

Da bi naši dobri Slovenci ne zabredli v zanke hudobnega duha, jih vabi mlado društvo »Dobrodelnost« k delu usmiljenja. »Dobrodelnost« hoče pred vsem pomagati tistim, ki so vsled vojske v žalosti, strahu,

pomanjkanju. Danes pa hoče društvo »Dobrodelnost« opozoriti na najnujnejšo svojo panogo, to je skrb za mladino. Hočemo li imeti lepo prihodnost? skrbimo za mladino lepega vedenja; hočemo li imeti krščansko, verno ljudstvo? skrbimo za krščansko, verno deco! Hočemo imeti ljubeznive, dobre, radodarne, značajne, zavedne, bogaboječe, blage može in žene; ko bomo osiveli mi, — skrbimo zdaj, da se položi kal, seme teh lastnosti v mlada srca.

»To pa ne bo zame,« govori tam Marijina hči, »saj nisem ne učiteljica, ne mati in tudi ne bom.« Počasi, ljuba hči Marijina, prav zate je ta članek. Marijine hčere dobé zdaj novo, lepo nalogo. Dobrodelnost je bila od nekaj posebna ženska čednost, zdaj pa hoče še bolj stopiti na plan. Dobre mladenke in zorna dekleta, vaše modre

glavice, vaša iznajdljiva ljubezen bo ustvarila nekaj novega širom naše domovine.

Ni še dolgo, kar je bil pisan v nekem listu sledeči stavek: »Med prvimi kristjani ni bilo beračev.« Naša naloga, verne, zavedne krščanske Slovenke, mora biti ta: »Med Slovenci naj ne bo sirote brez matere!«

Posebe vas hočem nekoliko opozoriti na bolne otročiče. Si li že bila v Ljubljani, v kapelici sv. Jožefa? Za kapelico stoji sredi vrta Elizabetna otroška bolnišnica. V tej bolnišnici je bilo letos sprejetih 510 otrok; 200 teh malih bolnikov ima očeta na bojišču, 54 otrok je bilo iz begunskih družin. Ko so se otročiči pozdravili, jih je morala otroška bolnišnica obleči, oziroma zaviti. Revne matere so dobile za male svoje črvičke s seboj povojčke, čepice, odevjice. Tako so se tekom tega leta omare v otroški bolnišnici malone izpraznile. Vsega je začelo primanjkovati. Ker reveži ne plačujejo niti vinarja za svoje bolne otroke, se hiša vzdržuje le potom malega društva in z milodari. — Letos so že govorili, da bo treba otroško bolnišnico zapreti, ako ne bo pomoči, ne hrane, ne

oblačila in ne perila za otroke. V časopisih je bila prošnja in nekaj pomoči je bilo za prvo silo.

Ljuba hčerka Marijina! Morda imaš tudi ti spretno roko, znaš šivati, imaš staro, nerabno perilo, iz katerega bi se dalo kaj pripraviti za bolne revčke v otroški bolnišnici. Ali bi ne hotela v nedeljo popoldne pregledati skrinjo in omaro? Predlagaj pri prvi seji: »Naše družbenice naj prineso, sešijejo, napletejo ali naprosijo pri znancih in sorodnikih vse, kar bi se dalo porabiti za otročiče od 1. tedna do 10 let stare. Potem skupno pregledamo, spravimo in pošljemo za Miklavža ali za Božič v Ljubljano društvu »Dobrodelnost« v Kolodvorski ulici za uboge bolne otročiče v Elizabetni otroški bolnišnici.

Ako pa si radovedna, pridi sama v Ljubljano, idi na Elizabetno cesto v otroško bolnišnico. Dobra sestra usmiljenka te bo peljala od posteljice do posteljice ter ti povedala zgodovino malih bolnikov. Prinesi kaj s seboj za te sirotke. Prosim!

»Karkoli storite najmanjšemu teh malih bratov zavoljo mojega imena, to storite meni,« je dejal božji Zveličar. —a.

Padlim v spomin.

† Jožef Hernah

iz št. Alja na Štajerskem.

Na italijanskem bojišču je padel Jožef Hernah, Marijin družbenik, vrl fant dobrih staršev. Doma so ostale sestre in brat, ki pa niso zdravi in zato nezmožni za gospodarstvo. Padli bi bil moral prevzeti gospodarstvo, kar je v obmejnih krajih posebno važno, a žal ne boga več nazaj. Oče in mati, ki silno žalujeta, potolažita se; Bog bo vse na dobro obrnil!

† Franc Klemenc,

injanterist 17. pešpolka iz Bistrišče pri Kamniku, padel dne 29. junija t. l. na južnotirolskih hribih.

Zopet eden! Kako nam je bilo vsem hudo, vsi smo prejeli žalostno vest, da je izdihnil svoje mlado, nadepolno življenje naš Francej! Še ne 24 let star, vrl, dober in pobožen mladenič, srčno vdan svojim staršem, ljubeč brat, prijazen do vsakega, zgleden v vedenju

je bil edina opora svojim bolehnim staršem. Kot vnet Marijin čestilec je zvesto izpolnjeval družbena pravila. Kako iskreno je ljubil Marijo, kako otroško zaupno se je obračal do nje v svojih bridkosti, nam pričajo pisemca, v katerih se je ves Mariji izročal. Počivaj v miru, blagi mladenič, tvoj spomin pa ostani med nami in obujaj med tovariši še mnogo takih fantov!

† Jože Hrovat

iz Ambrusa je svoje mlado življenje za domovino daroval dne 6. junija l. 1916. na laškem bojišču pri mestu Asiago. Jože Hrovat je bil zgleden in ljubljien član Marijine družbe in Sv. vojske, pa tudi vzoren član orlovske organizacije. Kako težko smo se sprijaznili z novico, da te ni več med živimi! Za teboj žalujemo vsi, posebno pa tvoji ljubeči starši, bratje in sestre. Dragi Jože! Časten ti spomin; žalujoče domače pa naj ob tako bridki izgubi tolaži On, pri katerem uživa njihov Jože blaženi mir in rajsko srečo! J. H.

Janez Kolar.

Padel je na italijanskem bojišču pri Lokvici Janez Kolar. Njegov rojstni kraj je bil v Sv. Petru v Savinjski dolini na štejerškem. Poklican je bil k vojakom 15. oktobra 1915. Do svojega vpoklicanja je bil v celjski gimnaziji. Od nežne mladosti se je že pripravljaj na redovni poklic; vedno je mislil, sedaj bo vendar prišel tisti presrečni čas, da postane redovnik. To željo je vedno gojil v svojem srcu, tudi ko je bil v boju, v najhujšem ognju. Pa Bog je drugače obrnil, poklical ga je že v

svojo večno domovino v 19. letu njegovega življenja. Padel je junaške smrti dne 8 oktobra 1916.

Alojz Lopič

iz St. Ilja v Slovenskih goricah.

Po zavzetju Přemysla je prišel v rusko ujetništvo, kjer je po dolgem bolehanju podlegel. Bil je iz dobre slovenske katoliške hiše, priden fant, vzoren gospodar na lepem posestvu. Stariši in brat so pomrli, ostala je le sestra, ki sicer izborna gospodari, a Lojzeka le ni. Slovenski narod vse žrtvuje za domovino!

Vojska Marijine družbe.

(Konec.)

7. Mnogokrat modremu vojskovodju ne kaže drugega, kakor da se iz strategičnih ozirov umakne s prve črte in zavzame trdnejše in varnejše pozicije. To mora storiti, ako noče žrtvovati in tvegati vsega.

Kaj pa v vojski za sveto čistost? Ta vojska je vojska posebne vrste. Kakor smo videli, ima mnogo skupnega z navadno vojsko. Ima pa tudi neko posebnost, ki je lastna samo njej, namreč: »V tej vojski zmagatisti, ki zna bežati.« Bolj ko beži in se izogiblje sovražnika, bolj gotov si je svoje zmage. In kdor ne zna in noče bežati, kdor se ne zna umikati pred sovražnikovim zalezovanjem, ta bo gotovo padel v tem boju...

8. Sovražniki si navadno iščejo zaveznikov, da so si bolj gotovi svoje zmage. In čim hujša je nevarnost, čim močnejši je nasprotnik, tem bolj se vsaka država trudi in si prizadeva, da si pridobi zaveznikov, močnih in zanesljivih, ki tvegajo z njim zmagati in pogin, življenje in smrt.

In sedaj vprašam tebe, dobra duša, ki

tožiš nad hudimi skušnjavami in zalezovanji po pokvarjenih ljudeh, kateri so tvoji zavezniki v tem boju? Je li tvoj zaveznik Jezus v presv. Rešnjem Telesu? Je li on tvoja močna hrana? Je li on tvoj vsakdanji kruh, iz katerega poganjajo device? Je li tvoja zaveznica brezmadežna Devica, mati svete čistosti? Tvoj skrbni angel varih in tvoj sveti patron? Se li pomeniš dovolj pristrčno s temi svojimi zavezniki o svojih stiskah in skušnjavah? Jih li kličeš dovolj pogosto in dovolj zaupno na pomoč?

Predragi Marijin otrok, kdorkoli si in kjerkoli si, vidim in čutim s teboj, kolike nevarnosti ti prete ravno v sedanjih časih. Komaj se otreseš skušnjave od te strani, že se ti približa od druge. In to dan na dan — tudi po večkrat. Doma pod očetovo streho — na poti — povsod... Morda vidiš celo poleg sebe v soseščini, kako omahuje ta ali ona, morda je že celo odpadla, znabiti že nosi posledice te nezvestobe, že uživa sad greha v vsej grenkosti... Zadrhtiš ob misli, da bi se tudi tebi zgodilo kaj takega, in nekaj te žene k Jezusu, k nogam Mari-

jinim po novo moč, po pogum. Oh, le pojdi nemudoma!... Kako dobro ti dé ta tolažba. Zdi se ti, da si zopet močna, neustrašena kot lev, pokrepčana za nove napade, za novi boj! Pa ne zanesi se! Morda je to le tišina pred novim, večjim viharjem in ne pozabi, da je človek silno slab. David je padel; modri Salomon je grešil; Peter je padel, pa bi se ti zanesla? Ne! Vedno in posebno, ko se ti bliža skušnjava, beži in skrij se v rano presvetega Srca Jezusovega kakor se skriva golobica pred krokarjem v duplino. Zateci se v varstvo Marijino! In ako bi ti bilo treba to storiti stokrat na dan, ne utruji se! Gre se za tvoj največji zaklad, za čistost tvoje duše in tvojega telesa. Gre se za tvojo

lje miru zate? Kakšno bo to slavlje v vaši Marijini družbi? Se li trudiš ti in cela vaša družba, da bo spomin na vojskine čase časten zate in za celo družbo? Vlada v vaši družbi tista vnetost za obrambo hudega, tisto navdušenje za sveto stvar, kakršno je potrebno v sedanjih časih?...

V vojski je neobhodno potrebna pokorščina. Tudi najboljši vojskovodja ne bo zmagal, ako ga vojaki ne ubogajo, ako se ne izvršujejo njegova povelja.

Kako je pri vas ravno s pokorščino do gospoda vodnika? Se li izvršujejo vselej in natančno vsi njegovi nasveti, vsa njegova povelja?...

Zmağa in čast družbe kakor tudi vsakega posameznega družbenika in družbe-

† Jožef Súrov.

† Franc Klemenc.

† Jožef Merhar.

končno srečo. Pride čas, ko ti ne bo žal tega truda, ne žal vztrajnega boja.

9. Končala bo vojska; povrne se zopet mir v deželo. Povrnejo se domov vrlji junaki-zmagovalci. S slavo ovenčani bodo vkorakali v mesta in vasi; — njih imena pa se bodo brala v zgodovini za vse čase. O njih slavnih činih bodo govorili še pozni rodovi. In najbolj odlikovan, najbolj ponosen bo gotovo oni polk in oni vojak, ki se je izkazal v najtežjih bojih, ki je bil v največjih nevarnostih. Sedaj je vse prestano; le s ponosom in veseljem se spominja vsakdo na vse prestane grozote in trpljenja. Po viharju mu tako prijetno sije solnce miru!

In sedaj vprašam: Kakšno bo to slav-

nice zavisi v prvi vrsti od pokorščine in vestnega izpolnjevanja vseh voditeljevih svaril in opominov.

* * *

Častno in neskaljeno zmagoslavje vam privoščim, dragi Marijini otroci, ob dnevu, ko nam zasije po tem groznem vojskinem viharju vzhajajoče solnce miru...

V duhu pa vidim, predragi Marijin otrok, tam nekje v neznani bodočnosti še drugi dan... Vidim dan, ko ti zasije zarja večnega miru ob svitu brleče mrtvaške sveče... Ti umiraš... V rokah držiš mrtvaško svečo, da si svetiš z njo k zadnji zmagi, h konečnemu zmagoslavju. Tvoje življenje je bilo luč. Oh, kako se poda zato luč v tvojih rokah v teh zadnjih trenutkih.

V rokah luč, v duši pa mir... Krog tebe stoji tvoji dragi; solza žalosti jim sveti v očeh ter se utrinja po njihovih žalostnih licih. Hudo jim je ob tvoji izgubi; zato plakajo. In ti? Ti jih tolažiš — ti ne jočeš. Čemu tudi? Gre se za končno zmagó in ta ti je po dobrem življenju zagotovljena. »Kakršno življenje, takšno tudi življenje smrti!« Moči te že zapuščajo, ugaša tvoj temni pogled... Še en zdihljaj... Jezus... Marija... Boj je končan, zmagá je dobljena... Ob svitu mrtvaške sveče vstaja zate jutro najlepšega, najsrečnejšega dne... Vojščak Kristusov, otrok Marijin se vrača domov v naročje Očetovó; vrača se na Srce dobre Matere. Mir je sklenjen,

mir za vselej... O sladki spomini na vse skušnjave, o preveseljen pogled na vse prestane boje in težave...

Nebesa se odprejo, da vkorakaš »domov« v veličastnem zmagoslavju. Nasproti ti gre tvoj ljubljeni ženin Jezus Kristus; bliža se ti k objemu tvoja mila nebeška Mati. Ob roki te vodita v največjem veselju tvoj presrečni angel varih in tvoj sveti patron. Vse zmagoslavje pa spremlja zbor veselih nebeščanov in devetero angelskih zborov. Pridružiš se jim še ti in strneš svoj glas z angelskim zborom v nebeško pesem... L. C.

Pozor! Prošnja: Nabirajte še!

Vojaki še vedno prosijo rožnih vencev in svetinjic. Biti moramo le veseli, da možaki takih reči zaželé, in tej njih pobožni želji moramo gotovo ustreči. Pa tudi iz Lipnice na Štajerskem, kjer je 2000 slovenskih beguncev, prihaja ista prošnja. Če ubogi begunci na svojem križevem potu niti rožnega venca nimajo, je res hudo. — Ker pa vsega blaga zmanjkuje, zato se novi rožni venci in svetinjice zelo težko dobe ali jih sploh ni več dobiti. Zato nabirajte stare rožne vence in svetinjice vsepovsod in jih pošiljajte v Ljub-

ljano uredništvu »Slovenca«, kjer jih neki dober gospod odpošlje naprej.

Tudi dobrih knjig vsake vrste, svetne ali nabožne vsebine, zlasti molitvenikov, je še vedno treba. Poglejte po vseh policah in predalih, obrnite vse kote, kaj bi se še moglo dobiti in oddati ter pošljite istotako »Slovencu«!

Dekleta Marijine družbe, tudi to je delo, najprimernejše za vas. Tudi o tem velja, kar je že spredaj pisano: Ti le reci, ti le véli — ti le migni, ti le žéli... in brž bomo skočile na delo!

Dekleta, kaj pa pišete?

Drage hčerke Marijine! Opazuje se in čuje, da nekatere prav pridno dopisujejo fantem vojakom na bojišče. Kakšne namene pa imajo pri tem dopisovanju?

Pišite svojim domačim, ki so v vojski: bratom, očetóm in drugim sorodnikom! Toda ali niso med temi pismi tudi pisma nesorodnikom, pisma nepotrebna, lahkomišelná, polna tistih nepotrebnihih pozdravov in ljubavnih reči? Dekleta, saj to se vendar ne spodobi in tudi dovoljeno ni posebno vam, ki ste v Mar. družbi! Ali s tem ne razburjate sebe in dotične osebe, ki jih pišete? Torej dekleta, pustite nepotrebno ali celo grešno dopisovanje! Ne vznemirjajte vojakom src, da bodo treznejše mislili, ko gledajo vsak dan smrti v oči...!

Nabavite si rajši dnevnik, če že tako rade pišete. In zapisujte noter vsak dan, če vam čas dopušča, svoja dobra in slaba dela; če nimate časa, jih samo zaznamujte. In teknujte v tem, da bodete imele vsa dan več dobrih del zapisati nego slabih. In ob smrtni uri, o bodete ta svoj dnevnik prebrale, vam bo v veliko tolažbo; — umazana pisma pa v strah in gusobo... N. J.

Dodatek uredništva. Pri Marijini družbi se imajo take reči zasledovati in strogo zoper nje nastopiti! Begati fanta, ki je v smrti nevarnosti, s takimi nevarnimi neumnostmi, ki so mu lahko povod k grehu, — koliká odgovornost!

Slovenski misijonar

Prijateljem bosenskega misijona.

Dolgo nismo ničesar pisali o bosenskih misijonih. Bili smo se, da bi bili danes, ko so vse skrbi strnjene na vojne dogodke in ko se vsak mesec skoraj prirede javne zbirke, nadležni.

Konec leta se bliža. Zato ne smemo in ne moremo molčati. Ne smemo, ker ne molčé srečni obdarovanci v Bosni; ne moremo, ker se dobrotniki Bosne sami vedno, četudi bolj redko oglašajo.

Zadnja številka tega leta prinese predvsem najtoplejšo zahvalo očeta Puntigama in novomašnika Ivana Gojsilovića, zadnjega obdarovanega novomašnika. Zdaj je kaplan v Brčki.

Očetu Puntigamu smo odposlali nabrani denar in dva zavitka oblek, perila in knjig za dijake in sirotice. Pisal je na to:

Najzvestejši dobrotniki! Vaši darovi so srečno dospeli v Sarajevo in so bili sprejeti s toliko radostjo, kakor bi bili Vi moji najblaziji dobrotniki sami prišli k nam. Pozdravili smo vsak darček Vaše zveste ljubezni in znak slovenske požrtvovalnosti s srčno ginjenostjo. Zdaj, ko morate tudi Slovenci vsled vojske toliko trpeti, pozabite takorekoč sebe in mislite na bosenske cerkve, dijake, sirotice. To je pač znamenje prav izredne krščanske in bratske Vaše ljubavi. Bog sam bo vsem tisočerno poplatil. Bodite uverjeni, blagi dobrotniki, da Vam bomo Vašo ljubezen in dobrotljivost vračali z neomajno protiljubeznijo in s pristojno molitvijo. Ako mi Bog da srečno doživeti konec te vojske, hočem priti sam med Vas, da se vsaj nekaterim osebno zahvalim. Imam lepo novo zbirko krasnih skioptičnih slik iz Bosne, zlasti iz vojnih dogodkov od smrti prestolonaslednika začeti, in te bi rad, če Bog da, v Ljubljani in v Mariboru pokazal s primernim predavanjem. Med slikami jih je mnogo, ki se sploh nikjer drugod ne bodo videle.

Vkljub vojski in mnogim opravilom izdelujemo vse načrte za bodočo spominsko cerkev, ki naj bi bila tudi spomenik sloven-

skih junakov, kateri so izdihnnili v tej vojski na bosenskih tleh.

Moji dijaki in rokodelski vajenci so pridni; zvesto časte Marijo vsak v svoji Marijini družbi. Pozdravljam vse, ki jih poznam osebno, pa tudi tiste, ki so v izkazih bosenskih darov. V nebesih se bomo — tako upam — enkrat vsi skupno veselili naših trudov in žrtev.

Sam bi si ne upal, a ker ste vprašali in želeli poročila, Vam poročam, da je mil. naš škof dr. Iv. Šarić posvetil pet bogoslovcev iz III. letnika. Njih imena so:

Gagulić Ladislav iz Sarajeva, Čelik Dragutin iz Travnika, Mlakić Nikola iz Fojnice-Gračanice, Pavlović Stjepan iz Banjaluke, Pehar Božo iz Humca pri Ljubuški v Hercegovini. V kratkem bo posvečen še Bjelogravić Nikola iz Banjaloke, ki je zelo bolehen.

V teh vojnih časih si pač nisem mislil, da hočete še obdarovati naše revne novomašnike. To veste, kako bomo hvaležni za vse, kar dobimo. Ker ostanejo novomašniki četrto leto še tu, blagovolite vse skupno poslati na naše semenišče v Sarajevu. — Hvala Vam naprej že preiskrena!

Mnogo srčnih pozdravov vsem dobrotnikom in prijateljem, zlasti vsem članom bosenskega odbora od hvaležno vdanega očeta Puntigama.

Za imenovane novomašnike imamo pripravljene 2 odeji, 2 rjuhi, 5 kocev, srajc, nogovic. Zelo radi bi še pridajali žepne rute, brisalke in še kaj perila. Vsi tisti, ki so se z dotičnimi vprašanji obrnili do nas, naj blagovolijo svoje prispevke oddati ali poslati v Prodajalno Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

V Alojzišču ni več bosenske pisarne, ker so prostori bili potrebni za vojaške namene. Kar pride do 15. decembra, odpošljemo kot božičnico očetu Puntigamu. Kar pride pozneje, pa kot dar Treh Kraljev po 6. januarju. Vsem že naprej najtoplejša zahvala in Bog plati!

Naj sledi še zahvala č. g. novomašnika Ivana Gojsilovića, ki je julija meseca dobil zadnje darove.

Brčko, 9. avgusta 1916.

Premili dobrotniki! Po daljši odsotnosti sem se pred dvema dnevoma vrnil v Brčko, kjer so me čakali Vaši darovi. Prejel sem zaboj s slikami in zavitek s perilom; vse je bilo nepoškodovano, nijedna šipa ni bila strta. Oh, kako sem bil ginjen nad tolikimi dobrotami in toliko ljubavjo Slovencev! — Vsak dar mi priča o toplih Vaših srcih, o ljubezni mojih darovalcev. Koj drugo jutro sem daroval sv. mašo za svoje dobročinitelje. Od Boga naj Vam bo plačilo, od mene pa hvala! Za enkrat ostanem v Brčki, kam me pošljejo pozneje, ne znam. Še enkrat hvala, hvala!

Srčno pozdravljam vse svoje darovalce. Vam vdani in hvaležni

Ivan Gojsilović, kaplan.

Bosenski odbor izreka ob sklepu leta še enkrat prisrčno zahvalo vsem dobrotnikom bosenskega misijona. Mnogo se govori in piše ravno zdaj o misijonih. Vsi so potrebni, vsi važni. A najiminitnejši so pač za nas misijoni na Balkanu, v prvi vrsti misijon v Bosni in Hercegovini, ker tu so naši

najbližji bratje. Bodimo jim hvaležni in ne pozabimo sirotic teh junakov! **M.**

Za bosenskega novomašnika darovi v denarju. Fr. Žemperger 2 K 20 vin; Marija P. K. 2 K; Neimenovana na cesti izročila 1 K; Frančiška Vertof, Sv. Ksaver, 14 K 30 vin.; Uredništvo »Bogoljuba« nabralo 36 K 40 vin.; Neimenovan 8 K; Neimenovan iz Železnikov 3 K; Frančiška šparovec 10 K; Zakristija pri Srcu Jezusovem sprejela 5 K; Dunajske Slovenke 18 K; Neimenovan iz Železnikov 2 K; Gdč. Iva Jager 2 K; Gojenke uršul. samostana v škofji Loki za praznik sv. Mihaela nabrale 67 K 60 vin.; Ga. Ant. Schulz, Ljubljana, 20 K.

Darovi za bosenske misijone. Neža Zemljic 1 K; Franca Komlanc, Radeče, 2 K; Zbirka v prodajalni Ničman 3 K 80 vin.; Frančiška Zlatner za bos. sirote 5 K; Ana Štih, št. Janž, Koroško, 5 K; Ema Skale, Šmarje, 80 vin.; Č. g. Franc Toplak, Središče, 16 K 50 vin.; Marija Kaplan 2 K; † Kat. Jakopič za sv. maše v Bosni 50 K; Kruh sv. Antona pri uredništvu »Bogoljuba« 20 K; Za križev pot na Sv. Gori v Bosni 21 K; Za revno bosensko deklico 20 K 10 vin.; Za Marijin dom in opeko poslali uredn. »Bogolj.« 33 K; Dunajske Slovenke 10 K 30 vin.; F. L., Ljubljana, 5 K; Neimen. po gđeni. Göstl 2 K; Nabiralnik prod. Ničman 6 K 20 vin.; Iz Središča Jakl Terezija za Kruh sv. Ant. 2 K; Polanec Helena 50 vin.; Neimen. 10 K; Jakl Jakob za Kruh sv. Antona 1 K; Ana Štih, Sv. Janž, Koroško, 20 K; Anica Žust 1 K; Ema Skale, Šmarje, št., 2 K; Nabiralnik pri Ničmanu 6 K; Č. g. kaplan Fr. Toplak za Kruh sv. Antona od neimen. 10 K 10 vin.; Lončarič Marija, Središče, za Kruh sv. Ant. 5 K; Č. g. Anton Plevnik, Žreče, 4 K 50 vin.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Konzistorij. Sv. oče so odločili, da bo zbroval 4. dec. tajni, 7. dec. pa javni konzistorij. Imenovanih bo več kardinalov, med njimi 7 Italijanov in trije Francozi. Vseh kardinalov bo potem 67. Francija bo imela v kardinalnem zboru 8 zastopnikov, kakor še nikdar poprej.

Umrli je v Rimu 5. novembra kardinal Franc Della Volpe, kamerlengo kardinalskega zbora. Bil je potomec stare grofovske rodbine iz Imole, rojen 1844.

Med zveličane bo prištet kapucin P. Marko d'Aviano, znani rešitelj kristjanov za časa turških bojev.

Monakovski nuncij kardinal Frühwirth se bo podal te dni v Rim, kjer bo prejel kardinalski klobuk. Njegov naslednik na odličnem mestu bo msgr. Josip Aversa, dosedanji apostolski nuncij v Braziliji. Msgr. Aversa je rojen v Neaplju 1862. l.

Novi dunajski nuncij je 24. oktobra nastopil svojo službo. Imenuje se Valfrè de Bonzo. Novega cerkvenega dostojanstvenika je pričakoval zastopnik zunanjeja ministrstva na mejni švicarski postaji Buchs, ko se je pripeljal (23. okt.) iz Rima. V salonskem vozu je nuncij nato nadaljeval vožnjo proti Dunaju. Na postaji Feldkirch ga je pričakoval pomožni škof dr. Žiga Waitz ter redovna in svetna duhovščina. K pozdravu sta došla tudi nadvojvoda Franc Salvator in nadvojvodinja Marija Valerija.

Novega nadškofa imajo v Pragi. Cesar je imenoval za to mesto škofa dr. Pavla Huyna. — Za brnsko škofovsko stolico je imenovan župnik-prošt v Opavi g. Norbert Klein, duhovnik nemškega vit. reda.

Škofovski posveti. Kakor vsako leto, so se tudi letos sešli avstrijski škofje na novembarska posvetovanja na Dunaju.

† **Bolgarski nadškof Menini.** V Soliji je dne 14. oktobra v starosti 79 let umrl bolgarski nadškof Robert Menini, rojen Hrvat iz Spljita v Dalmaciji. V mladih letih je bil nekaj časa odvetnik na Dunaju. Odvetniška služba mu pa ni ugajala in je stopil v red kapucinov. Leta 1885. ga je papež Pij IX. imenoval za bolgarskega škofa, nekoliko pozneje pa za nadškofa. Nadškof Menini ima za katoliško cerkev v Bolgariji nebroj zaslug. Zgradil je v Bolgariji veliko cerkvâ, šol in bolnišnic. Zadnjega dunajskega evharističnega kongresa se je udeležil kot patrijarh-starosta vseh na kongresu navzočih škofov. Da se Bolgarija nagiblje tako močno na katoliško stran, je nemala zasluga umrlega nadškofa. Njegov naslednik je Vinko Pejev, rodом Bolgar.

Nove krivice. Po Italiji se širijo glasovi, da bo laška vlada znižala vse italijanske vrednostne papirje za 20 odstotkov vrednosti. Pri-poveduje se pa tudi, da namerava ista vlada zapleniti cerkveno premoženje, zaklade sve-tišč in dragocena cerkvena darila. V Italiji je vse mogoče, če imamo v mislih ondotno framasonsko vlado. Spravila je nevedno ljudstvo v roparsko in krivično vojsko zoper Avstrijo, uropala je palačo Venezia, zdaj se ute-gne lotiti novega, božjeropnega dela. — Fra-masonsko časopisje ne neha napadati papeža, zraven bo pa brez dvoma odobraval, če se vesoljni Cerkvi na Italijanskem zgodi nova vnebovpijoča krivica.

Lov ob nedeljah in praznikih. Poveljniki bavarskih armad so izdali naredbo, po kateri je šumen lov ob nedeljah in praznikih prepovedan. Dovoljuje se še le po končani dopoldanski službi božji. — Taka odredba je zelo umestna in bi si je želeli tudi pri nas. Koliko-krat človeka zbode v srce, če vidi možaka iz mesta v nedeljo zjutraj korakati namesto k sv. maši — z lovskimi psi v gozd za divjačino. Fantje in možje krvavé na bojišču, lovec pa skuša svojo strelsko spretnost nad divjačino in oskrunja Gospodov dan.

Po domovini.

Nenadne smrti je umrl 24. okt. vojni kurat č. g. A. G n i d o v e c, preje kaplan v Postojni. Vozil se je po cesti iz Vipave proti Postojni s konji, ki so se splašili. Vsled nesrečnega skoka z voza je obležal blagi gospod mrtev. Pripeljali so ga v Postojno. Pobožnemu in za božjo čast vnetemu duhovniku večni mir in pokoj!

Duhovske zadeve. P r e m e š č e n je bil g. Tomaž Tavčar, kaplan v Čemšeniku, k Sv. Jakobu v Ljubljani. N a m e š č e n i so bili gg.: Novomašnik Janez Kalan ml. za kaplana v

Postojni; Josip Hren, novomašnik goriške škofije za kaplana v Hrenovicah; novomašnik Fr. Osolnik v Čemšeniku. — V Ljubljano je prestavljen č. P. Janez Pristov S. J.

Podeljena je župnija Spodnji Tuhinj g. Ivanu Opeka, kaplanu v Komendi.

Spremembe v frančiškanski provinciji. Ljubljana: P. Angelus Mlejnîk, gvardjan, P. Gabrijel Planinšek, subsidijar in katehet. — Novomesto: P. Klemen Grampovčan, vikarij za Sveto Goro, P. Blanko Kavčič, učitelj, P. Solan Cimerman, katehet, P. Engelbert Klasing, P. Benjamin Petrič, učitelja. — Kamnik: P. Vincencij Kunstelj, gvardjan, P. Evstahij Berlic, urednik »Cvetja« in vikarij, P. Edvard Ravstehar, gvardjan za Gorico, P. Bernardin Mlakar, lektor gimnaz., P. Albert Pirc, katehet v Mekinjah in gvardjan za Sveto Goro, P. Dijonizij Dušej, vodja III. reda, P. Oton Kocjan, katehet. — Pazin: P. Marijan Širca, vikarij. — Nazaret: P. Norbert Sušnik, gvardjan, P. Kerubin Tušek, župni upravitelj in vikarij, P. Emilijan Dovgan, misijonar. — Brežice: P. Ananija Vračko, gvardjan, P. Konrad Mesar, P. Friderik Saller. — Maribor: P. Klarus Rottman, gvardjan, P. Severin Korošec, vikarij, P. Severin Fabiani, subsidijarij, P. Anton Avbelj, subs., katehet. — Sv. Trojica: P. Joahim Košenina, vikarij. — Brezje: P. Kornelij Petrič, vodja III. reda in katehet v Mošnjah.

Za hrabrost pred sovražnikom je bil odlikovan g. solkanski kaplan Jožef Likar s hrabrostno svetinjo. — Kurat z Gorjanskega na Krasu g. Karel Oblak je prejel od cesarja zlat zaslužni križec.

Odlikovane uršulinke. Za požrtvovalno ljubezen izkazano ranjencem in bolnikom v urš. rez. bolnišnici, so bile odlikovane: Prednica uršulinskega samostana v Ljubljani M. Maksimilijana Kolenc in prednica uršulinskega samostana v Mekinjah M. Kristina Pezdirc s srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo; bolniške strežnice M. Gertrudis Kovče, M. Elekta šlegel, S. Ana Marija Pichler, učiteljica ročnih del M. Karolina Biščak, voditeljica vojaške bolniške kuhinje M. Katarina Zavodnik in kuharica S. Brigita Vidovič z bronasto častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Častni znak »Rdečega križa« je podeljen prednici loškega uršulinskega samostana č. M. Katarini Majhnič.

V Idrîjo so došle čč. šolske sestre III. r. sv. Frančiška iz Maribora kot voditeljice gospod. šole in vrtca. Ss. uršulinke so se zopet vrnile v Ljubljano.

Naši stražarji tam gori po zasneženih hri-bih, kjer zapirajo pot italijanskim alpincem, se

odlikujejo po hrabrosti, a tudi po verni pobožnosti. G. v. žup. Škrjanec piše, da jih je bilo tri navadne nedelje 800 pri sv. obhajilu. To je pač res veličasten prizor, ko se tako-le vrsté tam na prostem k sv. obhajilu vrli možakarji in mladeniči. Prav posebno se odlikujejo Poljaki in Rusini. Molitvenik »Krščanski vojak« je za vojake pravo veselje.

Protí kletvini. Hrvatska vlada je izdala strogo naredbo, ki prepoveduje kletvino. Škoda, da se v vladno naredbo, ki jo je izdala kranjska vlada pod naslovom »Za varstvo doraščajoče mladine«, ni sprejela tudi določba, ki bi zabranjevala grde kletvice, ki so se zanesle od juga med nekatere naše ljudi. Če čujemo ostudne kletvinske besede v tujem jeziku že iz ust bosopetih abecedarjev, mora ta nemarna razvada biti tudi pri nas že dokaj udomačena. Na vsak način je treba, da smo bolj pozorni na te stvari in da začasa ustavimo tuje grdobeje.

Propalost. Poveljnik ljubljanskega ujetniškega taborišča na Gradu, major pl. Kern, je uredil, popravil in olepšal grajska šetališča in pota na Grad, zlasti pa takozvani Regalijev gaj, kamor je dal tudi postaviti lično kapelico Naše ljube Gospe. Te dni so se naši propali zlikovci, ki so pomazali podobo Matere božje s črnim svinčnikom ter napravili še marsikaj škode v bližini. Ni besedi, ki bi tako zlobno in satansko početje dovolj obsodile.

Marijine družbe.

Marijini družbi iz Bilj. Bliža se glavni družbeni praznik, v katerem smo leto za leto skupno na slovesen način kleče okoli bogato ozaljšanega družbenega oltarja vpričo cele občine ponovili posvečenje. Letos nas je pa bridka usoda izgnanstva iztirala iz naše lične cerkve in od našega ljubkega družbenega oltarja ter razkropila križem sveta. Dekleta! Kjerkoli ste, ne zabite naukov, ki ste jih slišale doma! Ako je v duhovniji, kjer bivate, Marijina družba, prijavite svoj pristop voditelju, če še tega niste storile, ter skupno s tamošnjo Marijino družbo ponovite posvečenje 8. decembra (ali pa v dnevu, ko tam obhajajo glavni družben praznik). Pa vkljub temu mi prav gotovo pošljite podpisano »ponovljenje posvečenja«; ako nimate na razpolago tiskovin, pa prepišite iz »Vodila« (stran 103); zadostuje le nekaj besedi, iz katerih bo razvidno, da ste ostale in hočete ostati zveste Mariji in njeni družbi. Pridno si dopisujte med seboj, posebno pa s prednico, ki se nahaja sedaj v Toplicah št. 51, p. Zagorje ob Savi. — Bridka je vaša usoda, toda kakor prej naj bo tudi nadalje Marija vaš vzor! Kakor ste jo doma posnemale na njenem veselém potu v tempelj, tako jo sedaj v

izgnanstvu posnemajte na njenem žalostnem potu v Egipt z vdanostjo v božjo voljo! Kedaj se povrnemo domov, ne vem; a to vem, da bo le tedaj svidenje v naši solčni domačiji veselo, če se ohranite čiste in neomadeževane pred Bogom in pred svetom. — Tudi dečki, ki ste se priglasili v komaj osnovano deško Marijino družbo, oziroma ki ste nameravali to storiti, bodite vztrajni, in ko se povrnemo na dom, bo vaš sprejem v Marijino družbo tem veselejši in tem slovesnejši. Marija vas čuvaj! — Vrhnika (Kranjsko), 15. novembra 1916. Voditelj.

Marijini družbi iz Vojsčice na Primorskem pozdrav v Gospodu! Naznanjam vam, da sem se s 1. novembrom preselil v Škofjo Loko ter kličem vsem: S svojim ljubljanim Sinom vas blagoslovi Marija Devica! Hvala za molitve in sv. obhajila; zdravje mi gre na bolje. Po osmih mesecih sem začel zopet darovati sv. mašo, kar me neizrečeno veseli. — Če boste kaj potrebovale, le sem se obrnite! Rad bi vedel, kje so katere tudi radi »Bogoljuba«, da vem kam poslati. Naslov natančen z zadnjo pošto! — Drage hčere Marijine! Ostanite zveste, vdane Jezusu in Mariji! Bodite dobre in bogaboječe, poštene in v dobrem stanovitne. Ne zabite visokosti in slave Marijine družbe ter posebnega veselja Marijine hčere na dan sodbe. Molite pobožno in hodite pogostoma, tudi vsak dan, k angelski mizi. Kjer ste, ste gotovo našle Marijino družbo, ker te so zdaj že v vsaki fari. Pojdite lepo k dotičnemu voditelju družbe ter prosite dovoljenja, da se smete začasno pridružiti družbi. Udeležujte se shodov in slovesnosti tamkajšnje družbe z vdano pokornostjo do g. voditelja in do prednice. — Morda ne bo dolgo in zopet se snidemo v ljubi domačiji. Ne žalujte torej preveč in ne obupajte! Bog nas ne zapusti! Za žalostjo pride veselje. Spominjajte se Marije in Jožefa, ki sta žalujoča iskala prenočišča v Betlehemu in kako sta, preganjana po sovražniku, morala iti v prognanstvo v daljni, neznan Egipt, pa zopet sta se s sinkom vesela domu vrnila. Vdajte se v božjo voljo ter ne žalujte preveč ne ve same, ne vaši stariši! Jezus, Jožef, Marija naj bo vaša tovarišija! — Vaš voditelj Karol Čigon.

Št. Ilj v Slov. goricah. V Marijino družbo je bilo na Vel. Gospojnico sprejetih 14 fantov; vršilo se je vse slovesno. — Mesečni shodi so redni in tudi fantje se jih udeležujejo v obilnem številu. Priredili pa smo tudi romanje na Ptujsko goro 24. oktobra. Veseli in navdušeni smo šli doma na vlak ter se peljali na postajo Šterntal. Šli smo skupno na lepo goro; v bližini smo se zbrali v procesijo in med pritrkavanjem zvonov in glasno moleč smo prišli v lepo romarsko cerkev. Nato je bil slovesen

Requiem za vse padle slovenske fante, potem govor fantom in vernikom ter slovesna sveta maša za vse žive in rajne ude fantovske Marijine družbe. Pred sv. mašo so pristopili nekateri fantje k sv. obhajilu. Ko smo si popoldne cerkev ogledali in se zopet Mariji pripotočili, smo šli radovoljno in pokrepani proti domu.

Iz Metlike. Redka slovesnost se je vršila na rožnovensko nedeljo v Metliki. Naš mil. g. prošt in dekan so obhajali 60letnico mašništva. V cerkev jih je spremilo 14 duhovnikov. Pred sv. mašo jim je ganljivo častitala prednica v imenu dekliške Marijine družbe. Ta dan smo prejele okoli 200 sv. obhajil in darovale za našega duhovnega pastirja in prosile, naj nam jih Bog ohrani še veliko let v dobrem zdravju.

Iz Gradca. Tukaj je zelo veliko slovenskih služkinj; nekatere so prav goreče in pridne. Samo nekoliko več ponižnosti v obleki bi bilo želeli. Je pa tudi veliko begunk iz Gorice in Primorskega; te se pa obnašajo naravnost vzorno in delajo čast sebi in svojim družbam. — Kakor je že znano, imamo Slovenci že skoraj eno leto vsako drugo nedeljo popoldne slovesno pobožnost. Hvala Bogu in vsem tistim, ki so se zato trudili! Kako razveseljivo je človeku slišati besedo božjo v materinem jeziku in lepo slovensko petje, to ve le tisti, ki mora bivati na tujem.

Breznica. Dne 10. septembra je priredila Mar. družba predstavo, katere čisti dobiček, 148 K, se je naklonil v prid goriškim beguncem. Na sporedu je bila burka »Oh ta Polona« in zgodovinska igra »Junaške Blejke«. Tudi versko življenje v družbi se lepo razvija. Seveda se dobi tudi pri nas nekaj plev, katerih se mora družba očistiti. (Naj se jih! Ur.) Vendar pa večina deklet res ljubi Marijo. Družbeno petje se je v zadnjem času precej poživilo. Vsako prvo nedeljo v mescu, ob priliki skupnega sv. obhajila, zjutraj pri prvi sv. maši, poje novi dekliški zbor. Sv. zakramenti se z malimi izjemami redno vsak mesec prejemajo. Naj bi v tem ne delala nobena izjeme! Posebno zdaj v zimskem času, ko je več priložnosti, naj bi si pridno ogrevale svoja mlada srca v pogostem sv. obhajilu.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Lepa slovesnost se je vršila dne 1. oktobra v naši župnijski cerkvi. Pri ranem sv. opraviilu smo slavili nadkneza angelov sv. Mihaela, farnega patrona, pri poznem pa kot na rožnovensko nedeljo — prečisto Devico. Ob 10. uri se je iz župnišča v cerkev pomikala krasna procesija: 105 Marijinih družbenk in duhovščina. V cerkvi so nam preč. g. dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja v Mariboru, slovesno blagoslovili

novi družbeni križ in novo zastavo, katero dičita Brezmadežna in sv. Neža. Vsebina cerkvenega govora je bila: »Družbenke, po Mariji k Jezusu!« Nato je bila slovesna sv. maša za Marijino družbo, med katero so dekleta polnoštevilno pristopila k sv. obhajilu.

Gomilsko. Micika Topovšek, ki je bila zgleđna družbenica, je po leto dolgi mučni boleznī dne 12. avgusta umrla, stara šele 26 let. Njeno čednostno življenje je bilo za zgleđ vsem dekletom, zlasti Mar. družbi. Sicer v Gomilskem še nimamo samostojne Marijine družbe, ampak le odsek Mar. dr. v št. Jurju ob Taboru, katere vnetā članica je bila tudi rajnica. Bila je šivilja ter čedne postave; lahko bi se bila šopirila po modernem svetu, pa njena obleka je bila priprosta. Bila je pa tudi delavna; kadar je bilo treba doma kaj pomagati, je znala prijeti za vsako kmečko delo. Posebno pa se je odlikovala v pravi pobožnosti, bila je prva v cerkvi in zadnja iz cerkve. Vsakdanja sv. maša in sv. obhajilo je bilo njeno največje veselje. In ko ji je ljubi Bog poslal mučno bolezen sušico, kako potrpežljivo in v božjo voljo vdano jo je prenašala. Večkrat jo je mučil silen kašelj, zlasti ponoči, pa mi je rekla: »Domači se mi smilijo, ker so utrujeni, pa ne morejo spati,« a sama se ni pritoževala. Svojih duhovnih vaj in pobožnosti tudi v boleznī ni opuščala. Gosp. župnik so ob grobu rekli: »Želil bi, da bi bila vsa dekleta naše fare taka, kot je bila rajna Micika.«

Z Radovice. Dne 12. junija spremili smo k zadnjemu počitku drago nam sestro Nežo Radoš iz Radoš št. 4. Bila je pridna in pobožna članica Marijine družbe, mirnega in tihega značaja. Rada in pogosto je prejemala sv. zakramente. Posebno veselje je imela do petja ter je kot prva cerkvena pevka pela pri službi božji 10 let. Posebno je bila lep zgleđ potrpežljivosti v postrežbi bolnih. Svoji sestri je stregla kot prava usmiljenka v njeni dolgotrajni boleznī. Sama se je pri tem našla boleznī (jetike), katera jo je položila na smrtno postelj. Prav potrpežljivo je prenašala vse bolečine. Edina nje želja je bila, da bi preživela vsaj eno leto, da bi bila prisotna na novi sv. maši, katero bo imel nje brat drugo leto. Ta želja se ji ni izpolnila, veselila se je bo v nebesih.

Z Vrhnike. Število članic cele M. D. je 255, število novink je 53, število članic obhajilnega odseka je 58. »Bogoljubov« je v družbi 123 izvodov. Dekleta, začnite se že sedaj za to zanimati, da se število »Bogoljubov« ob novem letu podvoji. Za geslo naj nam bo: Vsaka članica M. D. naročnica in pridna čitateljica »Bogoljuba«! Za abstinenco bilo bi

tudi lepo, ako bi se dekleta za to prelepo stvar bolj zavzele.

Sv. Tomaž (Staj). V naši Mar. družbi je 70 udov, v družbi treznosti pa: 7 popolnih abstinentov in 63 v II. stopnji. Ni sicer veliko, pa nekaj vendarle. Družba lepo napreduje, sicer polagoma, pa tem bolj gotovo.

Sv. Ema. Prišel je jesenski čas. Cvetlice so odcvetele in nekatere ptičice odletele, pa tudi zvonovi so odromali od nas. Spomladi bodo cvetlice zopet cvetele in ptičke bodo zopet svoje krasne pesmi pele, toda zvonovi se ne bodo vrnili več nazaj v naš premili kraj. Krasno zvonjenje šentemskih zvonov je donelo črez hrib in plan. Imeli smo nove zvonove, ki so bili blagoslovljeni meseca novembra leta 1895. Pozdravljali so nas iz zvonika nad dvajset let. Sedaj pa, ko so nam zapeli žalostno slovo, smo čutili, kot da bi nam govorila naša tužna srca: Z Bogom šentemski farani, radi bi vas še vabili k sv. maši, radi bi vas spremljali k zadnjemu počitku, toda grozna vojska nas tirja na boj.

Sv. Katarina nad Ljubljano. Zopet nam je smrt vzela zvestega Marijinega družbenika **Jožefa Surov.** Umril je v bolnišnici na Dunaju v starosti 26 let. Bil je sin-edinec posestniških staršev; priden in pošten mladenič, upanje staršem za dneve starosti. Toda božja previdnost ga je presadila v boljšo domovino. Starše naj tolaži upanje na svidenje v nebesih!

Trebne. Za goriške begunke je nabrala trebanjska deklinška Marijina družba dva zaboja obleke in 410 kron.

Vogrče pri Pliberku (Koroško). Naša družba je dne 27. avgusta prvič v svoji sredini pozdravila veleč. g. knezoškof. vodja slovenskih Marijinih družb, dr. J. Arnejca. Govoril je pri popoldanski službi božji o vzvišenosti in lepoti naše nebeške Matere ter nas bodril k vedno večjemu češčenju do nje. Pri zborovanju v župnišču nam je v obširni in večkrat tudi v šaljivi obliki razlagal lastnosti prave in dobre molitve, ki je vsakemu kristjanu, posebno pa še dekletom tako potrebna. — Dne 12. septembra smo spremile k zadnjemu počitku 23 letno Micko Nuk, po domače Dobrovnikovo. Ob odprtem grobu se je z ganljivimi besedami poslovil od rajne č. g. vodnik in sosestre so ji zapele lepo nagrobnico.

V Stari Loki je umrla Marijina družbenica **Marija Praprotnik** v visoki starosti 80 let, sestra pokojnega Marijinega čestilca (pesnika) ravnatelja Andreja Praprotnik.

Sv. Jakob ob Savi. Dne 10. oktobra leta 1915. je bila pri nas ustanovljena Marijina družba za mladeniče; 15 mladeničev je vstopilo v družbo. Zares veliko strahu so imeli mlade-

niči, preden so se odločili, a sedaj je začetek storjen. Tudi deklinška Marijina družba se precej lepo razvija; 120 članic je. Mnogo jih prihaja, posebno kadar ni dela, vsak dan k svetemu obhajilu, mnogo k molitveni uri vsako nedeljo. — Stanje treznosti: ženskih druge stopinje 103, prve 13, moških druge 11; drugi so šli na vojsko, nekateri padli. — »Bogoljubov« je 56, »Zlato Douo« dobi vsaka vas 1 in jo berejo vse članice. — V Marijinem vrtcu je 65 deklic in 45 dečkov.

Hajdina. Dne 28. junija je nenadoma po enodnevni bolezn, prevedena s sv. zakramenti, v 29. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala vzorna družbenica **Rozika Zelenik.** Veličasten pogreb, ki se je vršil dne 1. julija najprej od doma do cerkve v spremstvu obeh domačih preč. gospodov, z mnogoštevilno udeležbo od strani soster ter drugih ljudi, je dokaz, kako priljubljena je bila blaga pokojnica vsem. Pri poslovnem govoru ob grobu so preč. g. župnik J. Toman poudarjali, kako vsestransko dobra in vneta kristjana je bila rajna, rada kinčala cerkev ter bila podpora svojim starišem. Naj še nekoliko natančneje opišem njeno življenje. Najdražji na svetu ji je bil Jezus v tabernaklju, katerega je skozi sedem let prejemala v vsakdanjem sv. obhajilu. Kako otroško vdano je ljubila svojo nebeško Mater Marijo, kaže njeno čisto življenje. Kot večletna prednica Marijine družbe je bila zelo vneta za družbo, vestno izpolnjevala svoje dolžnosti z lepim zgledom spodbujala druge. Doma je pomagala kot šivilja pri šivanju sestri, a kot kmečka hči je zadnja leta večinoma opravljala vsa težka dela. Njena naloga je bila molitev in delo, njeno veselje cerkev in dom. Ni hodila mnogo drugod okrog. Pokorna svojim štarišem je živela z domačini v prisrčni ljubezni in edinosti. Natančna v izpolnjevanju svojih dolžnosti, tudi v najmanjši reči, je bila marljiva in dobro znala porabiti čas. Ponižna v srcu in pobožna, prijazna z vsemi, vedno vesela in šaljiva, a pri tem tiha in mirna, je bila zelo odločnega značaja. Znala je tudi zatajevati svoj jezik in molčati ter ni opravljala drugih. Kot zavedna Slovenka je bila navdušena za svoj narod in izobrazbo mladine ter z zanimanjem prebirala dobre časnike. Ni bila navezana na ta svet, zato ga je lahko zapustila.

SPOMINJAJTE SE UMRЛИH!

Jožefa Hervol, Kapele pri Brežicah.

Antonija Vidmar.

Marija Kemperle, Tržič, Gorenjsko.

Zajc Marija, Mar. Nazaret, Štajarsko.

Ramšak Frančiška, Mar. Nazaret, Štajar.

Matilda Hauptman, Sv. Križ nad Mari-
borom.

Pred Marijo.

O Mati, k tebi se zatekam,
ko mi preti nevihte moč. —
Pred te pošiljam prošnje svoje,
ker vem, da vselej daš pomoč.

O prosim, čuj še prošnjo eno,
o čuj, kaj pravi otrok tvoj:
Še tja pomoč obrni svojo,
kjer bije se krvavi boj! ...

Tja, kjer sinov junaških četa,
kjer rodni bratje se boré;
o tam odbijaj smrtne udarce,
da njih življenja ne umeré. —

O Mati, ti pomoč jim pošlji,
njim, ki zapuščeni leže
v skelečih ranah, v zadnjih željah,
ki v smrtnem boju že medlé.

Izprosi ti, miru kraljica,
dajenja narodov prepri!
Izprosi, da nad dom moj mili,
zasije skoraj srečni mir!

Marijina hči.

Dobre knjige.

Klaverjev koledar 1917, pravi misijonski koledar v prospeh rešitve duš ubogih zamorcev in oproščenje sužnjev, katerega je izdala družba sv. Petra Klaverja letos tudi v slovenskem jeziku, je pravkar izšel. Je zelo priporočljiv vsled svojih lepih povestic in slik in življenja zamorskih kristjanov v Afriki. Tudi vrli vojaki in ljuba mladina najdejo v njem primerne in koristne berila. En izvod s poštnino 36 vin. Naroča se pri zgoraj imenovani družbi: Ljubljana, Pred škofijo 8.

Male dnevnice v čast brezmadežnemu spočetju preblazene Device Marije.

Marijinim otrokom priredil dr. Gregorij Pečjak. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. En izvod stane 10 vin., skupaj naročenih 60 ali več izvodov po 7 vin.

Te dnevnice niso sestavljene iz težkih psalmov, ampak je njih glavna vsebina lahka pesem po napevu »Zdrava zemlje vse Gospa«. Te pesmi navdušeno slave brezmadežno Device Marijo z mnogoličnimi nazivi in prisposodobami iz sv. pisma in liturgije, vmes pa se vpletajo vzkliki in molitve k Brezmadežni. Molitve so sestavljene za odrasle, vendar pa so večinoma tako lahko umljive, da bi jih s pridom in veseljem po primerni razlagi molili tudi otroci. — V latinskem jeziku se male

dnevnice molijo že 500 let, v slovenskem se niso daleč razširile, ker ni bilo primernih izdaj. Nekatere so bile malo porabne zaradi slabe oblike, druge zavoljo vsebiné, ki se v slovenskem prevodu ni ohranila v liturgični pravilnosti.

Nova dr. Pečjakova prireditev je ohranila liturgično vsebino, kar je potrebno zavoljo odpuštkov, obenem je pa tudi oblika gladka in vredna vzvišene vsebine. Te dnevnice se bodo prav lahko molile v zboru, ker so že v takem duhu sestavljene in so v daljši in težji molitvi označeni odmori. Za skupno molitev se rabi le četrt ure, posamezniki jo opravijo v 10 minutah. Ob večjih slovesnostih pa bi se tudi lahko pele po napevu: Zdrava zemlje vse Gospa. Bilo bi to gotovo nekaj lepega in svečanega!

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Marijina hči za zdravje v glavi. — Neka oseba svoje starše v dosego spoznanja zakonskih dolžnosti, krščanske potrpežljivosti in medsebojne vzajemnosti. — Nek versko in npravstveno padel mož in njegova družina. — Neka težko bolna oseba. — Marijina hči za izboljšanje hude živčne bolezni. — Neki vojak, da bi ostal zvest Bogu ter bil uslišan v neki časni zadevi. — Neka oseba svojega brata, da bi se srečno vrnil iz vojske. — Neka oseba, da bi zadobila zdravje. — Neka oseba za darove sv. Duha. — Dve družini. — M. P. svojega bolnega strica. — Neka oseba svojo bolno mater in sestro ter sebe in njenega otroka. — Vse še neuslišane prošnje.

ZAHVALE.

Ivan Lavrenčič, dekan, se zahvaljuje Mariji v osebni zadevi. — Ana Štravs presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter Antonu Martinu Slomšku za uslišanje v dveh važnih zadevah. — Jera Štibernik Mariji Pomočnici za zdravje. — Anica Jaeger Mariji Pomočnici za zdravje bolne matere. — M. Šenekac se zahvaljuje najsvetejšemu Srcu Jezusovemu in prebl. Lurški Gospe za uslišano molitev. — Franciška Prijatelj presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Jožefu za dvakrat uslišano prošnjo v važnih zadevah. — Jožef Perkan se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu ter sv. Antonu za uslišanje v zelo važni zadevi. — Terezija Kukecberger z Reke se zahvaljuje sv. družini, da ji je sestra ozdravela. — Marijina hči presv. Srcu Jezusovemu, da je ozdravela njena mati.

M. T. presv. Srcu Jezusovemu in dušam v vicah za prejetjo zdravje. — Neki g. kaplan

presv. Srcu Jezusovemu in presladkemu Srcu Marijinemu za čudovito, proti vsemu pričakovanju zdravnikov zadobljeno ozdravljenje posluha. — M. Š. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu ter sv. Juriju, da se je njen sin po 17. mesecih oglasil iz ruskega ujetništva in da je ozdravel. — I. Š. Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za ozdravljenje hudo bolnega otroka. — Marijina hči presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici na Tolstem vrhu za uslišano molitev. — H. Š. Materi božji za ozdravljenje. — Marija Kunstl sv. Antonu Pad. za ozdravljenje. — A. I. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za dosego velike milosti. — M. E. presv. Secu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu ter sv. Antonu za uslišano prošnjo. — Marija Engelsberger lurški Materi božji v Rajhenburgu za ozdravljenje nevarne bolezni. — M. T. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu ter sv. Antonu Pad., da se je njen sin oglasil iz ruskega ujetništva. — A. K. božjemu Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in č. Janezu Bosku za več velikih dušnih milosti, za srečno rešitev neke zelo kočljive zadeve ter da se je dobilo po dolgem prekinjenju poročilo o nekem v ruskem ujetništvu se nahajajočem blagem duhovniku. — Marijina hči Materi božji za mnogokrat uslišane prošnje. — M. Golf sv. Antonu za uslišano prošnjo. — I. K. Mariji Kraljici majnikovi, sv. Jožefu in sv. Barbari, da je njen sin spokorno in vdan v voljo božjo umrl po moči karmel. svetinjice. — Vojak Janez Selih presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, ker je bil obvarovan hudih nesreč na bojišču.

Sv. Anton v Slov. goricah. V časnikih se bere večkrat, da je na Kranjskem premalo stanovanj za begunce. V Slov. goricah je dosti hiš (koč) praznih; veliko pomanjkanje hlepcev in deklet. Jaz bi potreboval hlapca in deklo. Hlapca so mi k vojakom vzeli. Mnogo viničarjev bi tukaj potrebovali. Plača za hlapca in deklo po dogovoru. A. V., župnik.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: J. Pfajfar, župnik v Rudniku pri Ljubljani, 10 K. — M. Mrkun, župnik na Homcu, 14 K. — Ivan Sadar, kaplan v Mirnipeči, 117 K 6 v. — Fr. Govekar, kaplan v Dobu, 29 K. — A. Anžič, mestni kaplan v Škofji Loki (deška šola) 20 K. — Val. Remškar, župnik v Spod.

Logatcu (šolska mladina) 53 K 20 vin. — Jan. Meržolj, župnik v Retečah pri Škofji Loki, 8 K. — Iv. Vrhovnik, mestni župnik trnovski v Ljubljani, 29 K. — Fr. Vrhovec, župnik, Krka na Dol., 40 K. — Ant. Kajdiž, kaplan v Smledniku, 42 K 74 vin. — J. Kovič, žup. upravit. na Polšniku, 8 K 12 vin.; Mat. Škerbec, katehet na c. kr. vadnici, 87 K 80 vin.; Barb. Sobotič, Črešnjevce na Štaj., 3 K 60 vin.

Vodstvo »Dejanja sv. Detinstva« v Ljubljani prosi uljudno, da bi vsi gg. sotrudniki čimpreje poslali morebitne nabrane zneske, da se objavijo v letnem poročilu, ki se sedaj prireja.

Listnica uredništva.

Uredniku »Bogoljuba« prihajajo vsa mogoča vprašanja in prošnje: Pošljite mi to knjigo, vpišite me v to in to bratovščino, ali kje je ta in ta bratovščina, kje se dobi ona knjiga, kako in kje bi se prišlo v samostan, kam bi priobčil svoje spise itd. itd. Storim, kar morem. A vsem vselej pri najboljši volji ni mogoče ustreči; je preveč. Ako kdo ne dobi odgovora, naj ve, da se to ni zgodilo iz preziranja, ampak zato, ker ni bilo mogoče. Tudi znamk ni treba prilagati. Rajši dam znamko sam, kakor pa jo prejmem, če ne morem odgovoriti. Marsikatero tako prošnjo bi domači duhovniki lažje izpolnili; na enega pa pride teh reči preveč. Treba je marsikdaj šele pozvedovati okoli, pa se pri preobilih opravih lahko pozabi ali preveč, zakasni. Torej oproščenje, ako se vselej ne da ustrečiti — »Šolo krščanske popolnosti« je pisal g. dr. Zdešar, ki je pa zdaj zadrževan na Francoskem. Ko se vrne, kakor upamo, bo najbrž nadaljeval. — »Bog med nami« je razprodano, se ne dobi več. Izšla bo enkrat druga izdaja; a zdaj je vse tako drago, da zaenkrat ne kaže izdajati. — Limbarski: Šopek sonetov je prav ličen. Pride v prvi številki prihodnjega letnika. — Št. Rupert: Vzorna družabnica pride pozneje. Zgodovina zaplaške božje poti naj se dopošlje! — Zopet se nam je nesreča primerila, da sta se zgubili imeni dveh vojakov, katerih fotografiji sta bili doposlani. To sta en stoječ močan mladenič s kapo na mizi (na razglednici) in en sedeč s štirimi peresi (listi). Naj se dopošljejo imena in kratek opis. Odslej naj vsak zapiše ime vojaka na zadnjo stran fotografije; ako pa je ime posebe, fotografija posebe, se pa lahko zgubi ali kaj zameša. — Jože Imperl. Prosimo sedanji nastojatelj, da dopošljemo zaželjene reči.

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

Urejuje: Janez Ev. Kalan.

dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; e) udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; f) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) udom Marijine družbe; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine sv. Družine; l) udom bratovščine za duše v vicah; m) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Sreda. Zvel. Janez Marino n i j. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

25. Ponedeljek. Božič. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnovenske bratovščine kakor 8. dan; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom Marijine družbe; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom bratovščine sv. Družine; h) udom družbe za duše v vicah. — Odpustke rimskih štacijskih cerkvâ zamorejo dobiti vsi tisti, ki so navedeni v letošnji 4. številki »Bogoljuba« v izkazu odpustkov za Velikonoč. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

27. Sreda. Sv. Janez Ev. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 8. dan; c) udom bratovščine preč. Srca Marijinega.

31. Nedelja, zadnja v mescu. Popolni odpustek tistim, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

Darovi.

Za kruh sv. Antona. »Vaa« 20 K; neimenovana iz Sav. doline 30 K; neimenovana iz Naklega 30 K; Malči Golf iz Srednje vasi v Bohinju 5 K 10 vin.; Alojzij Kocjan, vojak, Biželjsko, 2 K.

Za bolgarske misijone. Frančiška in Ana Prebil iz Horjulja 8 K; Ivana Pristov iz Horjulja 8 K; Ana Telban iz Horjulja 4 K; Elizabeta Grbec iz Horjulja 10 K; Janez Božnar, Samatorica, 20 K.

Za odkup poganskih otrok. Marija Golobič iz Semiča na Dolenjskem 40 K; Ana Kambič iz Semiča na Dolenjskem (za dečka z imenom Mihael) 30 K, (za deklico z imenom Ana) 30 K; Frančiška Potočnik iz Gomilskega na Štajarskem 20 K; Val. Oblak, župnik v

Kropi, za dečka z imenom Ignacij 30 K; neimenovana za dečka z imenom Alojzij 30 K; Ivana Kolarič, Križevci, Štajarsko, 10 K.

Za najpotrebnejše misijone. Val. Oblak, župnik v Kropi, 10 K; Jan. Pfajfar, župnik, Rudnik pri Ljubljani, 20 K.

Za misijonsko mašno zvezo. Valentin Oblak, župnik v Kropi, 10 K.

Za vsakdanji kruh v Kara Agaču. Marija Dajčman, Dramlje, 22 K.

Za afrikanke misijone. Župnik Štrajhar volilo po † Mariji Gričar iz št. Ruperta na Dolenjskem 100 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Marijina družba v Dramljah 18 K; župnija Kranj 116 K 70 vin.; Sv. Jakob ob Savi 9 K 30 vin.; Dob 14 K 50 vin.; Krka 50 K; Brezovica 38 K; Sp. Idrija 20 K; č. g. vojni kurat J. Hafner 20 K; stolna župnija v Ljubljani 54 K; župni urad Sv. Peter v Ljubljani 16 K 20 vin.; dekliška Marijina družba pri Sv. Petru v Ljubljani 49 K 10 vin.; Lucij šinigoj, Hudajužna, 25 K; Stopiče 43 K 20 vin.; Marijina družba v Lichtenturnu 37 K; dekliška Marijina družba v Čemšeniku 14 K 48 vin.; Poljane nad škofjo Loko 53 K.

Za mladinsko oskrbo. Anton Mohar 10 K.

Za armado sv. Križa. Nabrala Marija Kromar, Griže, Štajarsko, 16 K.

Za vojaško-misijonske namene. Marijina družba v Leskovcu pri Krškem 50 K.

Za kapelico ob potu na Krn. Dekliška Marijina družba v Gorjah na Gorenjskem 45 K.

Za »Bratovščino sv. Rešnjega Telesa« je darovala župnija Mavčiče ne 15 K, kakor je bilo zadnjič pomotoma poročano, ampak 115 K.

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. »Fides« lajša bol pri votlih zobeh kakor tudi pri najtrdovrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odrekla vsa sredstva. Pri neuspehu denar nazaj! Cena K 1.50, 3 tube K 4.—, 6 tub K 5.50. — Nikake zobne praline več. Srečno bele zobe dosežete z ELTA zobnim fluidom. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 st. K 5. KEMENY, Kaschau I. pošt. pr. 12-Z. 49 Ogrsko

Ria-Balsam.

1433
Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi
Cena lončku z jamstvenim pismom K 1½, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Stotine zahvalnic in priznanic. Potenje nog, rok odpravi Ita-prašek. Cena 1½ K, 3 skatlje 3½ K. KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/49, Ogrsko.

Vojna zapestna ura

natančno regul in rojda. Nikel ali jeklo K 12—16—20— z radij, svetiln. kazališčem K 16—20—K 24— v srebrnem okrovi K 18—24—K 28—, z radij svet. kazal K 30—36—srebrna zapestn. ura

na elast. K 30—36—40—11 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100—K 120—K 140—3 letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik Brnx št. 1557 (Česko.)

Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Liudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➔ **4 1/2 %** ➔

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštna položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljšje.

Rezervni zakladi znašajo okroglo K 800.000.—.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1915 23 milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejeman:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natis vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.